

Ringmerkingsrapport for 2015

Fuglekonge ble den mest ringmerkede arten i 2015. Hele 20 164 fuglekonger fikk ring om foten det året. Foto: Morten Vang / www.fuglefoto.net.

Håvard Husebø & Alf Tore Mjøs Ringmerkingsentralen, Museum Stavanger

Dette er den første komplette ringmerkingsrapporten som er utgitt etter at tidsskriftet *Ringmerkaren* forsvant etter 2004-sesongen. Mange har av forståelige grunner etterlyst rapportene, men oppgaven med produksjon og publisering av disse har ringmerkingsentralen ikke hatt tidsressurser til å prioritere før nå. Rapportene ble samlet og publisert av redaksjonen for *Ringmerkaren*, og det var derfor et betydelig frivillig arbeid som kollapset sammen med tidsskriftet.

Nå er det bygget inn en funksjon i programvaren «RingAccess» som gjør det mulig å hente ut et «rå-utkast» til årsrapport, med tabeller og gjenfunns-oversikt. Denne funksjonen er svært arbeidsbeparende, og det er derfor ringmerkingsentralens ambisjon å innhente etterslepet med de savnede årsrapportene. Det vil komme en årlig rapport i *Fugleåret*, og de manglende rapportene vil bli lagt ut som PDF-filer for nedlasting på ringmerkingsentralens internettsider etter hvert som de blir ferdige. Vi kommer til å prioritere

de seinere årene først og jobbe oss bakover mot 2005.

Nytt med denne rapporten i forhold til den gamle modellen er bl.a. at gjenfunn og kontroller av fugler merket i utlandet og gjenfunnet i Norge er inkludert i gjenfunnsrapporten. Mye har skjedd siden 2005, og særlig en økning i bruken av fargeringer har ført til en kraftig økning i antall gjenfunn og kontroller. Gjenfunnsrapporten er derfor betydelig lengre enn tidligere, selv om den på langt nær inneholder alle avlesningene av fargemerkede fugler som er rapportert i 2015. De siste årene er det blitt langt større fokus på bruk av såkalt «first capture data» i ringmerkingsarbeidet, data om alder, kullstørrelse etc. som forteller noe om hekkesuksess og aldersfordeling i bestanden. Denne rapporten inneholder noen forsøk på å tilnærme oss disse problemstillingene i rapporteringsøyemed, og ringmerkingsentralen mottar gjerne tilbakemeldinger på hvordan vi best går videre med disse problemstillingene for å levere data som fort-

løpende analyserer trender og årsvariasjon hos norske fuglearter.

555 personer hadde lisens for merking av ville fugler i Norge i 2015, hvorav 39 var nye lisenser. Ringmerkingssentralen mottok og besvarte 1695 rapporter fra publikum i 2015, saker som arkiveres med eget saksnummer med referanse til ringmerkingsdatabasen. Disse kommer i tillegg til gjenfunn og kontroller rapportert fra ringmerkerne via *RingAccess*.

I tillegg til den ordinære driften avsluttet ringmerkingssentralen i 2015 et stort arbeid med feilsøk og fjerning av dubletter i ringmerkingsdatabasen. Sommeren 2015 kunne vi omsider hente ut en ny og tilnærmet feilfri EURING-fil som ble eksportert til EURING-basen. Det er første gang siden 2000 at ringmerkingssentralen sendte en komplett oppdatert gjenfunnsfil til EURING-

basen. Dataene vil bl.a. bli brukt i forbindelse med en europeisk nettbasert *Migration Atlas* som er under utarbeidelse i regi av EURING.

Et antall ringmerket fugl (voksen- og pullusmerking) på 188 288 var en betydelig reduksjon i fra 2014 (- 37 141), og en nedgang på 18,3 % ift. gjennomsnittet perioden 2006 – 2014. Årets total var den første under 200 000 individer siden 2005, og var et resultat av en tilbakegang i merketall hos de fleste av artsgruppene. Årsakene til tilbakegangen er sammensatte, men skyldes nok bl.a. at dårlige værforhold flere steder i landet i vår- og sommermånedene ga en svak hekkesesong for flere av spurvefuglene, samt at værforholdene vanskeliggjorde fangstforholdene under trekktoppen for flere av de mest tallrike artene på høsten. Samtidig ble vi heller ikke i nevneverdig grad rammet av typiske invasjonarter.

Tabell 1. Totale merketall og antall kontroller og gjenfunn i 2015. «Kontroller» er observasjoner av merkede fugler der fuglen fremdeles er i live, mens «gjenfunn» er rapporter om merkede fugler funnet døde. Antall kontroller og gjenfunn er summert etter året kontrollen/gjenfunnet er gjort, ikke når de ble rapportert til ringmerkingssentralen. Antallsmessig var 2015 et år et godt stykke under snittet.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Smålom , Red-throated Loon, <i>Gavia stellata</i>	14	0	1
Storlom , Black-throated Loon, <i>Gavia arctica</i>	3	0	0
Havhest , Northern Fulmar, <i>Fulmarus glacialis</i>	53	37	1
Havsvale , European Storm-Petrel, <i>Hydrobates pelagicus</i>	217	56	0
Stormsvale , Leach's Storm-Petrel, <i>Oceanodroma leucorhoa</i>	7	0	0
Havsule , Northern Gannet, <i>Morus bassanus</i>	71	16	1
Storskarv , Great Cormorant, <i>Phalacrocorax carbo</i>	205	13	20
Toppskarv , European Shag, <i>Phalacrocorax aristotelis</i>	237	156	11
Silkehegre , Little Egret, <i>Egretta garzetta</i>	1	0	0
Gråhegre , Grey Heron, <i>Ardea cinerea</i>	6	0	0
Knoppsvane , Mute Swan, <i>Cygnus olor</i>	671	559	50
Sangsvane , Whooper Swan, <i>Cygnus cygnus</i>	3	0	1
Sædgås , Bean Goose, <i>Anser fabalis</i>	1	0	0
Kortnebbgås , Pink-footed Goose, <i>Anser brachyrhynchus</i>	376	8	10
Grågås , Greylag Goose, <i>Anser anser</i>	85	164	27
Kanadagås , Canada Goose, <i>Branta canadensis</i>	15	125	9
Hvitkinngås , Barnacle Goose, <i>Branta leucopsis</i>	796	153	7
Gravand , Common Shelduck, <i>Tadorna tadorna</i>	3	0	0
Mandarinand , Mandarin Duck, <i>Aix galericulata</i>	3	3	0
Brunnakke , Eurasian Wigeon, <i>Anas penelope</i>	3	4	0
Krikkand , Eurasian Teal, <i>Anas crecca</i>	6	2	0
Stokkand , Mallard, <i>Anas platyrhynchos</i>	149	150	6
Stjertand , Northern Pintail, <i>Anas acuta</i>	3	3	0
Toppand , Tufted Duck, <i>Aythya fuligula</i>	27	18	1
Ærfugl , Common Eider, <i>Somateria mollissima</i>	92	85	9
Kvinand , Goldeneye, <i>Bucephala clangula</i>	19	2	1

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Laksand , Goosander, <i>Mergus merganser</i>	2	2	0
Vepsevåk , European Honey Buzzard, <i>Pernis apivorus</i>	6	1	0
Svartglente , Black Kite, <i>Milvus migrans</i>	1	0	0
Havørn , White-tailed Eagle, <i>Haliaeetus albicilla</i>	81	19	20
Sivhauk , Western Marsh Harrier, <i>Circus aeruginosus</i>	1	0	0
Hønsehauk , Goshawk, <i>Accipiter gentilis</i>	205	12	11
Spurvehauk , Eurasian Sparrowhawk, <i>Accipiter nisus</i>	206	5	8
Musvåk , Common Buzzard, <i>Buteo buteo</i>	4	0	0
Fjellvåk , Rough-legged Buzzard, <i>Buteo lagopus</i>	58	0	2
Kongeørn , Golden Eagle, <i>Aquila chrysaetos</i>	52	17	5
Fiskeørn , Osprey, <i>Pandion haliaetus</i>	35	1	1
Tårnfalk , Eurasian Kestrel, <i>Falco tinnunculus</i>	475	2	3
Dvergfalk , Merlin, <i>Falco columbarius</i>	14	0	0
Lerkefalk , Eurasian Hobby, <i>Falco subbuteo</i>	2	0	0
Jaktfalk , Gyrfalcon, <i>Falco rusticolus</i>	16	0	1
Vandrefalk , Peregrine Falcon, <i>Falco peregrinus</i>	56	1	2
Lirype , Willow Ptarmigan, <i>Lagopus lagopus</i>	45	0	0
Fjellrype , Rock Ptarmigan, <i>Lagopus muta</i>	12	0	0
Storfugl , Eurasian Capercaillie, <i>Tetrao urogallus</i>	2	0	0
Vannrikse , Water Rail, <i>Rallus aquaticus</i>	42	0	0
Myrrikse , Spotted Crake, <i>Porzana porzana</i>	1	0	0
Åkerrikse , Corn Crake, <i>Crex crex</i>	8	0	0
Sivhøne , Common Moorhen, <i>Gallinula chloropus</i>	29	26	0
Sothøne , Eurasian Coot, <i>Fulica atra</i>	92	36	3
Trane , Common Crane, <i>Grus grus</i>	10	414	0
Tjeld , Eurasian Oystercatcher, <i>Haematopus ostralegus</i>	74	124	4
Dverglo , Little Ringed Plover, <i>Charadrius dubius</i>	8	0	0
Sandlo , Common Ringed Plover, <i>Charadrius hiaticula</i>	272	130	0
Boltit , Eurasian Dotterel, <i>Charadrius morinellus</i>	5	0	0
Heilo , Eurasian Golden-Plover, <i>Pluvialis apricaria</i>	14	0	0
Tundralo , Grey Plover, <i>Pluvialis squatarola</i>	1	2	0
Vipe , Northern Lapwing, <i>Vanellus vanellus</i>	86	0	2
Polarsnipe , Red Knot, <i>Calidris canutus</i>	106	417	0
Sandløper , Sanderling, <i>Calidris alba</i>	16	0	0
Dvergsnipe , Little Stint, <i>Calidris minuta</i>	78	28	0
Temmincksnipe , Temminck's Stint, <i>Calidris temminckii</i>	10	2	0
Tundrasnipe , Curlew Sandpiper, <i>Calidris ferruginea</i>	1	4	0
Fjæreplytt , Purple Sandpiper, <i>Calidris maritima</i>	341	360	0
Myrsnipe , Dunlin, <i>Calidris alpina</i>	1 441	70	4
Fjellmyrløper , Broad-billed Sandpiper, <i>Limicola falcinellus</i>	9	0	0
Brushane , Ruff, <i>Philomachus pugnax</i>	94	2	0
Kvartbekkasin , Jack Snipe, <i>Lymnocyptes minimus</i>	15	0	0
Enkeltbekkasin , Common Snipe, <i>Gallinago gallinago</i>	30	0	0
Dobbeltbekkasin , Great Snipe, <i>Gallinago media</i>	225	41	0
Rugde , Eurasian Woodcock, <i>Scolopax rusticola</i>	22	2	2
Lappspove , Bar-tailed Godwit, <i>Limosa lapponica</i>	8	11	0
Storspove , Eurasian Curlew, <i>Numenius arquata</i>	18	1	1
Sotsnipe , Spotted Redshank, <i>Tringa erythropus</i>	3	0	0
Rødstilk , Common Redshank, <i>Tringa totanus totanus</i>	114	28	1
Skogsnipe , Green Sandpiper, <i>Tringa ochropus</i>	7	0	0
Grønnstilk , Wood Sandpiper, <i>Tringa glareola</i>	15	0	0
Strandsnipe , Common Sandpiper, <i>Actitis hypoleucos</i>	33	1	0
Steinvender , Turnstone, <i>Arenaria interpres</i>	52	8	0
Polarsvømmesnipe , Red Phalarope, <i>Phalaropus fulicarius</i>	13	13	0
Tyvjo , Arctic Skua, <i>Stercorarius parasiticus</i>	81	7	0
Fjelljo , Long-tailed Skua, <i>Stercorarius longicaudus</i>	19	0	0
Storjo , Great Skua, <i>Stercorarius skua</i>	309	150	6

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Hettemåke , Black-headed Gull, <i>Larus ridibundus</i>	687	235	17
Ringnebbmåke , Ring-billed Gull, <i>Larus delawarensis</i>	1	0	0
Fiskemåke , Common Gull, <i>Larus canus</i>	1 326	184	40
Sildemåke , Lesser Black-backed Gull, <i>Larus fuscus</i>	1 425	154	34
Gråmåke , Herring Gull, <i>Larus argentatus</i>	1 926	386	60
Kaspimåke , Caspian Gull, <i>Larus cachinnans</i>	1	0	0
Grønlandsmåke , Iceland Gull, <i>Larus glaucoides</i>	3	1	0
Polarmåke , Glaucous Gull, <i>Larus hyperboreus</i>	244	292	13
Svarthak , Great Black-backed Gull, <i>Larus marinus</i>	824	281	34
Krykkje , Black-legged Kittiwake, <i>Rissa tridactyla</i>	561	214	7
Ismåke , Ivory Gull, <i>Pagophila eburnea</i>	10	19	0
Makrellterne , Common Tern, <i>Sterna hirundo</i>	79	2	3
Rødnebbterne , Arctic Tern, <i>Sterna paradisaea</i>	12	0	0
Lomvi , Common Guillemot, <i>Uria aalge</i>	336	179	3
Polarlomvi , Brünnich's Guillemot, <i>Uria lomvia</i>	113	286	98
Alke , Razorbill, <i>Alca torda</i>	34	1	1
Teist , Black Guillemot, <i>Cephus grylle</i>	37	15	1
Alkekonge , Little Auk, <i>Alle alle</i>	355	367	3
Lunde , Atlantic Puffin, <i>Fratercula arctica</i>	401	161	1
Klippedue (bydue) , Rock Dove, <i>Columba livia</i>	66	44	2
Skogdue , Stock Dove, <i>Columba oenas</i>	9	0	0
Ringdue , Common Wood-Pigeon, <i>Columba palumbus</i>	57	4	1
Tyrkerdue , Eurasian Collared-Dove, <i>Streptopelia decaocto</i>	44	3	0
Turteldue , Eurasian Turtle-Dove, <i>Streptopelia turtur</i>	2	0	0
Gjøk , Common Cuckoo, <i>Cuculus canorus</i>	9	0	1
Hubro , Eurasian Eagle-Owl, <i>Bubo bubo</i>	62	2	12
Snøugle , Snowy Owl, <i>Bubo scandiacus</i>	10	0	0
Haukugle , Northern Hawk Owl, <i>Surnia ulula</i>	50	1	0
Spurveugle , Eurasian Pygmy-Owl, <i>Glaucidium passerinum</i>	43	0	0
Kattugle , Tawny Owl, <i>Strix aluco</i>	822	87	43
Slagugle , Ural Owl, <i>Strix uralensis</i>	3	2	0
Hornugle , Long-eared Owl, <i>Asio otus</i>	30	0	0
Jordugle , Short-eared Owl, <i>Asio flammeus</i>	5	0	0
Perleugle , Tengmalm's Owl, <i>Aegolius funereus</i>	488	43	11
Nattravn , Eurasian Nightjar, <i>Caprimulgus europaeus</i>	26	3	0
Tårnseiler , Common Swift, <i>Apus apus</i>	121	8	1
Bieter , European Bee-eater, <i>Merops apiaster</i>	1	0	0
Vendehals , Eurasian Wryneck, <i>Jynx torquilla</i>	227	6	0
Gråspett , Grey-headed Woodpecker, <i>Picus canus</i>	5	0	0
Grønnspett , Green Woodpecker, <i>Picus viridis</i>	7	0	0
Svartspett , Black Woodpecker, <i>Dryocopus martius</i>	11	1	0
Flaggspett , Great Spotted Woodpecker, <i>Dendrocopos major</i>	120	16	1
Hvitryggspett , White-backed Woodpecker, <i>D. leucotos</i>	1	0	0
Dvergspett , Lesser Spotted Woodpecker, <i>Dendrocopos minor</i>	14	1	0
Tretåspett , Three-toed Woodpecker, <i>Picoides tridactylus</i>	4	0	0
Sanglerke , Eurasian Skylark, <i>Alauda arvensis</i>	3	0	0
Fjellerke , Horned Lark, <i>Eremophila alpestris</i>	9	0	0
Sandsvale , Sand Martin, <i>Riparia riparia</i>	1 059	17	0
Låvesvale , Barn Swallow, <i>Hirundo rustica</i>	4 323	41	5
Taksvale , House Martin, <i>Delichon urbicum</i>	29	0	0
Tartarpiplerke , Richard's Pipit, <i>Anthus richardi</i>	1	0	0
Sibirpiplerke , Olive-backed Pipit, <i>Anthus hodgsoni</i>	9	0	0
Trepipilerke , Tree Pipit, <i>Anthus trivialis</i>	807	2	0
Tundrapipilerke , Pechora Pipit, <i>Anthus gustavi</i>	3	0	0
Heipipilerke , Meadow Pipit, <i>Anthus pratensis</i>	2 767	43	2
Lappipilerke , Red-throated Pipit, <i>Anthus cervinus</i>	131	1	0
Skjærpiplerke , Rock Pipit, <i>Anthus petrosus</i>	1 423	81	0

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Gulerle , Yellow Wagtail, <i>Motacilla flava</i>	91	0	0
Sitrerle , Citrine Wagtail, <i>Motacilla citreola</i>	1	0	0
Vintererle , Grey Wagtail, <i>Motacilla cinerea</i>	260	1	0
Linerle , White Wagtail, <i>Motacilla alba</i>	1 129	39	8
Svartryggerle , WW, <i>M.a. yarrellii</i>	5	0	0
Sidensvans , Bohemian Waxwing, <i>Bombycilla garrulus</i>	40	4	0
Fossekall , White-throated Dipper, <i>Cinclus cinclus</i>	1 307	287	3
Gjerdsmett , Winter Wren, <i>Troglodytes troglodytes</i>	1 951	80	2
Jernspurv , Dunnock, <i>Prunella modularis</i>	2 714	89	9
Rødstrupe , European Robin, <i>Erithacus rubecula</i>	6 553	302	25
Nattergal , Thrush Nightingale, <i>Luscinia luscinia</i>	47	17	0
Blåstrupe , Bluethroat, <i>Luscinia svecica</i>	447	8	0
Blåstjert , Red-flanked Bluetail, <i>Tarsiger cyanurus</i>	3	0	0
Svartrødstjert , Black Redstart, <i>Phoenicurus ochruros</i>	4	0	0
Rødstjert , Common Redstart, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	694	18	1
Buskskvett , Whinchat, <i>Saxicola rubetra</i>	138	0	0
Svartstrupe , Common Stonechat, <i>Saxicola rubicola</i>	40	5	0
Steinskvett , Northern Wheatear, <i>Oenanthe oenanthe</i>	460	53	2
Steinskvett (leucorhoa) , NW, <i>O.o. leucorhoa</i>	10	0	0
Ringtrost , Ring Ouzel, <i>Turdus torquatus</i>	29	0	1
Svarttrost , Common Blackbird, <i>Turdus merula</i>	3 322	309	24
Gråtrost , Fieldfare, <i>Turdus pilaris</i>	829	19	2
Måltrost , Song Thrush, <i>Turdus philomelos</i>	935	20	6
Rødvingetrost , Redwing, <i>Turdus iliacus</i>	2 193	42	4
Duetrost , Mistle Thrush, <i>Turdus viscivorus</i>	7	0	0
Starrsanger , Pallas' Warbler, <i>Locustella certhiola</i>	1	0	0
Gresshoppesanger , Grasshopper Warbler, <i>Locustella naevia</i>	25	9	0
Elvesanger , Eurasian River Warbler, <i>Locustella fluviatilis</i>	1	0	0
Sumpsanger , Savi's Warbler, <i>Locustella luscinioides</i>	1	0	0
Sivsanger , Sedge Warbler, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1 088	47	0
Åkersanger , Paddyfield Warbler, <i>Acrocephalus agricola</i>	1	0	0
Busksanger , Blyth's Reed-Warbler, <i>A. dumetorum</i>	3	2	0
Myrsanger , Marsh Warbler, <i>Acrocephalus palustris</i>	79	1	0
Rørsanger , European Reed-Warbler, <i>A. scirpaceus</i>	738	37	0
Trostesanger , Great Reed-Warbler, <i>A. arundinaceus</i>	1	0	0
Gulsanger , Icterine Warbler, <i>Hippolais icterina</i>	198	1	1
Rødstrupesanger , Subalpine Warbler, <i>Sylvia cantillans</i>	1	0	0
Hauksanger , Barred Warbler, <i>Sylvia nisoria</i>	47	12	0
Møller , Lesser Whitethroat, <i>Sylvia curruca</i>	471	59	0
Tornsanger , Common Whitethroat, <i>Sylvia communis</i>	431	33	3
Hagesanger , Garden Warbler, <i>Sylvia borin</i>	1 351	46	1
Munk , Blackcap, <i>Sylvia atricapilla</i>	3 115	108	14
Lappsanger , Arctic Warbler, <i>Phylloscopus borealis</i>	11	0	0
Fuglekongesanger , Pallas's Leaf Warbler, <i>P. proregulus</i>	2	0	0
Gulbrynsanger , Yellow-browed Warbler, <i>P. inornatus</i>	311	5	0
Blekbrynsanger , Hume's Warbler, <i>Phylloscopus humei</i>	1	0	0
Brunsanger , Dusky Warbler, <i>Phylloscopus fuscatus</i>	1	0	0
Bøksanger , Wood Warbler, <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	36	0	0
Eikesanger , Western Bonelli's Warbler, <i>Phylloscopus bonelli</i>	1	0	0
Gransanger , Common Chiffchaff, <i>Phylloscopus collybita</i>	3 413	134	1
Gransanger (tristis) , CC, <i>P.c. tristis</i>	34	0	0
Løvsanger , Willow Warbler, <i>Phylloscopus trochilus</i>	11 426	176	9
Fuglekonge , Goldcrest, <i>Regulus regulus</i>	20 164	292	8
Rødtoppfuglekonge , Firecrest, <i>Regulus ignicapilla</i>	7	0	0
Gråfluesnapper , Spotted Flycatcher, <i>Muscicapa striata</i>	339	5	0
Dvergfluesnapper , Red-breasted Flycatcher, <i>Ficedula parva</i>	5	0	0
Halsbåndfluesnapper , Collared Flycatcher, <i>Ficedula albicollis</i>	1	0	0

forts.

Art	Ringmerket	Kontroller	Gjenfunn
Svarthvit fluesnapper , Pied Flycatcher, <i>Ficedula hypoleuca</i>	6 530	93	32
Skjeggmeis , Bearded Reedling, <i>Panurus biarmicus</i>	15	3	0
Stjertmeis , Long-tailed Tit, <i>Aegithalos caudatus</i>	295	21	0
Løvmeis , Marsh Tit, <i>Poecile palustris</i>	152	66	0
Granmeis , Willow Tit, <i>Poecile montana</i>	493	235	1
Lappmeis , Siberian Tit, <i>Poecile cincta</i>	75	1	0
Toppmeis , Crested Tit, <i>Lophophanes cristatus</i>	36	16	0
Svartmeis , Coal Tit, <i>Parus ater</i>	742	116	8
Blåmeis , Blue Tit, <i>Cyanistes caeruleus</i>	9 969	1296	60
Kjøttmeis , Great Tit, <i>Parus major</i>	14 638	2045	94
Spettmeis , Eurasian Nuthatch, <i>Sitta europaea</i>	964	161	6
Trekryper , Eurasian Treecreeper, <i>Certhia familiaris</i>	525	18	0
Pirol , Eurasian Golden-Oriole, <i>Oriolus oriolus</i>	1	0	0
Tornskate , Red-backed Shrike, <i>Lanius collurio</i>	63	1	0
Varsler , Northern Shrike, <i>Lanius excubitor</i>	36	0	0
Rødhodevarsler , Woodchat Shrike, <i>Lanius senator</i>	1	0	0
Nøtteskrike , Eurasian Jay, <i>Garrulus glandarius</i>	70	10	2
Lavskrike , Siberian Jay, <i>Perisoreus infaustus</i>	13	34	0
Skjære , Eurasian Magpie, <i>Pica pica</i>	99	4	6
Nøttekråke , Eurasian Nutcracker, <i>Nucifraga caryocatactes</i>	3	0	0
Kaie , Eurasian Jackdaw, <i>Corvus monedula</i>	50	5	0
Kornkråke , Rook, <i>Corvus frugilegus</i>	2	1	0
Kråke , Hooded Crow, <i>Corvus cornix</i>	125	24	13
Ravn , Common Raven, <i>Corvus corax</i>	17	0	0
Stær , European Starling, <i>Sturnus vulgaris</i>	1 808	29	14
Rosenstær , Rosy Starling, <i>Pastor roseus</i>	1	0	0
Gråspurv , House Sparrow, <i>Passer domesticus</i>	2 720	979	10
Pilfink , Tree Sparrow, <i>Passer montanus</i>	1 096	128	6
Bokfink , Chaffinch, <i>Fringilla coelebs</i>	4 485	190	11
Bjørkefink , Brambling, <i>Fringilla montifringilla</i>	6 637	427	3
Grønnfink , European Greenfinch, <i>Carduelis chloris</i>	5 584	489	23
Stillits , European Goldfinch, <i>Carduelis carduelis</i>	319	24	0
Grønnsisik , Eurasian Siskin, <i>Carduelis spinus</i>	14 050	320	15
Tornirisk , Linnet, <i>Carduelis cannabina</i>	439	31	0
Bergirisk , Twite, <i>Carduelis flavirostris</i>	605	5	0
Gråsisik , Common Redpoll, <i>Carduelis flammea flammea</i>	9 517	74	2
Gråsisik (rostrata) , CR, <i>C.f. rostrata</i>	4	0	0
Brunsisik , Lesser Redpoll, <i>Carduelis flammea cabaret</i>	4 945	96	3
Polarsisik , Arctic Redpoll, <i>Carduelis hornemanni</i>	54	2	0
Polarsisik (hornemanni) , AR, <i>C.h. hornemanni</i>	1	0	0
Båndkorsnebb , White-winged Crossbill, <i>Loxia leucoptera</i>	4	0	0
Grankorsnebb , Common Crossbill, <i>Loxia curvirostra</i>	10	0	0
Furukorsnebb , Parrot Crossbill, <i>Loxia pytyopsittacus</i>	1	0	0
Rosenfink , Common Rosefinch, <i>Carpodacus erythrinus</i>	19	0	0
Konglebit , Pine Grosbeak, <i>Pinicola enucleator</i>	3	0	0
Dompap , Eurasian Bullfinch, <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1 454	134	6
Kjernebiter , Hawfinch, <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	477	22	3
Lappspurv , Lapland Bunting, <i>Calcarius lapponicus</i>	7	0	0
Snøspurv , Snow Bunting, <i>Plectrophenax nivalis</i>	214	2	0
Gulspurv , Yellowhammer, <i>Emberiza citrinella</i>	1 243	131	7
Hortulan , Ortolan Bunting, <i>Emberiza hortulana</i>	1	0	0
Vierspurv , Rustic Bunting, <i>Emberiza rustica</i>	1	0	0
Dvergspurv , Little Bunting, <i>Emberiza pusilla</i>	33	0	0
Sivspurv , Reed Bunting, <i>Emberiza schoeniclus</i>	1 858	43	2
Svarthodespurv , Black-headed Bunting, <i>E. melanocephala</i>	1	1	0
TOTAL	188 235	16 211	1 076

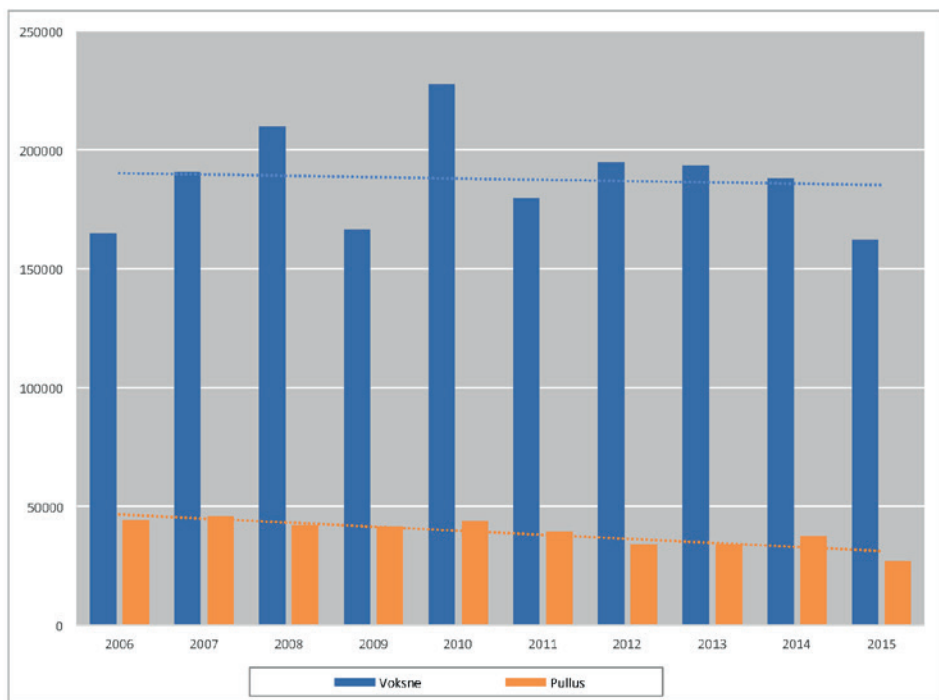

Pullus av sandlo. En stadig mindre andel pullus ringmerkes årlig. Ringmerkere oppfordres til å ta del i arbeidet med å innhente informasjon om eksakt opprinnelsessted for den enkelte fugl, samt viktige data på hekkesuksess og fenologi. Foto: Håvard Eggen.

Pullusfangst

Med 26 904 merkede pullus i 2015 fortsatte den negative trenden som har vært over flere år, hvor pullmerking har blitt nedprioritert. Nedgangen er tydeligere enn hva tilfellet er ved fangst av utflydde/voksne fugler (Figur 1). Årets resultat innebar en nedgang fra foregående år på 10 644 fugl, og var 33,2% lavere enn gjennomsnittet i perioden 2006 – 2014.

Som vanlig var svarthvit fluesnapper den arten hvor flest pullus ble ringmerket. 5 140 unger av svarthvit fluesnapper ble påsatt ring, en nedgang på 25 % ift. gjennomsnittet i perioden. Meisene viste også en klar tilbakegang. Det ble pullmerket 4 739 kjøttmeis og 2 517 blåmeis, noe som var nedgang på henholdsvis 46 % og 41 % ift. snittet 2006 - 2014. I tillegg til disse tre mest tallrike artene, er følgende arter oppført med over 1 000 pullus-merkinger: sildemåke 1 112 (- 24 %), gråmåke 1 111 (+ 9 %), fossefall 1 089 (+ 15 %), og stær 1 041 (- 37 %).

Figur 1. Ringmerkingstallene for voksne/utflydde fugler (blått) og pullus (oransje) i perioden 2006 – 2015. En lavere innsats på å finne reir og ringmerke unger gir en tydeligere nedgang i antall pullus-merkinger i perioden enn hva tilfellet er for antallet voksen-merkede fugler.

Tabell 2. Kullstørrelse hos utvalgte hullrugere/fuglekassearter i 2015. Jevnt over var det et år med lavere kullstørrelse enn normalen. Mediandato for ringmerking lå noe seinere enn normalen for meiser, mens tropikktrekkerne viste en motsatt trend.

Art	Snitt 2015	Snitt 2006-14	Median 2015	Median 2006-14
Kattugle , <i>Strix aluco</i>	2,92	3,61	15. mai	22. mai
Perleugle , <i>Aegolius funereus</i>	4,23	5,41	21. jun	12. mai
Vendehals , <i>Jynx torquilla</i>	7,63	8,18	24. jun	03. jul
Rødstjert , <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5,99	6,29	22. jun	25. jun
Svarthvit fluesnapper , <i>Ficedula hypoleuca</i>	5,85	5,92	20. jun	30. jun
Løvmeis , <i>Poecile palustris</i>	5,79	6,56	26. mai	18. mai
Kjøttmeis , <i>Parus major</i>	6,38	7,33	14. jun	11. jun
Blåmeis , <i>Cyanistes caeruleus</i>	7,13	8,59	14. jun	13. jun
Svartmeis , <i>Periparus ater</i>	7,31	8,3	20. jun	09. jun

Bergirisk er en av artene hvor forbedringspotensialet blant norske ringmerkere er størst i forhold til å aldersbestemme fuglene. Foto: Frank Steinkjellå.

Tabell 3. Aldersfordeling hos utvalgte arter i perioden juli-desember. Tabellen viser i hovedsak to ting: 1) 2015 avviker ikke mye fra normalen hva angår ungfuglandel, og 2) Andelen 1K+ er lavere for 2015 enn snittet for perioden 2006-2014, noe som tyder på at kunnskapsnivået blant ringmerkerne gledelig nok er økende. Likevel er andelen av arter som flaggspett, gjerdesmett, heipiplerke, hagesanger og bergirisk som ikke aldersbestemmes altfor høy, så det er enda mye å hente på målrettet kursvirksomhet.

Art	Aldersfordeling					
	1K	1K+	>=2K+	1K Snitt	1K+ Snitt	>=2K+ Snitt
Flaggspett , <i>Dendrocopos major</i>	65,2%	13,0%	21,7%	82,5%	6,7%	10,9%
Låvesvale , <i>Hirundo rustica</i>	90,8%	0,1%	9,1%	86,0%	3,6%	10,4%
Heipiplerke , <i>Anthus pratensis</i>	75,5%	16,0%	8,5%	74,7%	16,9%	8,5%
Gjerdessmett , <i>Troglodytes troglodytes</i>	50,0%	45,5%	4,5%	45,4%	51,2%	3,4%
Rødstrupe , <i>Erithacus rubecula</i>	90,3%	4,2%	5,5%	85,9%	9,7%	4,4%
Rødstjert , <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	81,5%	6,3%	12,2%	76,9%	13,6%	9,4%
Svarttrost , <i>Turdus merula</i>	80,7%	2,5%	16,8%	75,1%	6,6%	18,3%
Måltrost , <i>Turdus philomelos</i>	89,0%	2,7%	8,4%	87,2%	7,1%	5,7%
Rødvingetrost , <i>Turdus iliacus</i>	63,3%	9,3%	27,4%	61,6%	13,5%	24,8%
Sivsanger , <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	89,1%	1,2%	9,7%	88,0%	2,1%	9,9%
Rørsanger , <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	88,9%	0,4%	10,7%	88,5%	4,0%	7,6%
Hagesanger , <i>Sylvia borin</i>	81,3%	10,2%	8,4%	61,8%	32,7%	5,5%
Tornsanger , <i>Sylvia communis</i>	84,3%	1,3%	14,4%	85,6%	5,9%	8,6%
Møller , <i>Sylvia curruca</i>	83,3%	1,3%	15,4%	77,4%	10,9%	11,7%
Løvsanger , <i>Phylloscopus trochilus</i>	87,1%	2,0%	10,9%	88,1%	4,1%	7,8%
Gråfluesnapper , <i>Muscicapa striata</i>	82,6%	3,5%	13,9%	76,1%	11,8%	12,1%
Bokfink , <i>Fringilla coelebs</i>	63,8%	3,6%	32,6%	68,8%	7,4%	23,8%
Bjørkefink , <i>Fringilla montifringilla</i>	58,9%	3,7%	37,4%	71,3%	8,1%	20,6%
Grønnfink , <i>Carduelis chloris</i>	73,6%	3,2%	23,2%	69,1%	7,3%	23,6%
Grønnsisik , <i>Carduelis spinus</i>	62,2%	6,1%	31,6%	68,5%	8,0%	23,5%
Tornirisk , <i>Carduelis cannabina</i>	80,5%	2,5%	17,0%	84,3%	4,0%	11,8%
Bergirisk , <i>Carduelis flavirostris</i>	42,3%	50,3%	7,3%	66,7%	23,0%	10,3%
Dompap , <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	49,9%	4,6%	45,5%	62,1%	13,6%	24,3%
Sivspurv , <i>Emberiza schoeniclus</i>	79,6%	3,7%	16,7%	82,6%	3,5%	13,9%
Gulspurv , <i>Emberiza citrinella</i>	74,0%	7,6%	18,4%	69,2%	12,2%	18,6%

Ringmerkingsgruppenes resultat

Det var 43 ringmerkingsgrupper, hvorav 8 er av ulik størrelse og bestod av mellom 3 og 30 fuglestasjoner, som var aktive i 2015. Gruppene medlemmer, og aktivitetsnivået varierte deretter.

Tabell 4. Oppsummering av antall fugl som ble ringmerket og kontrollert av de ulike gruppene. Siste kolonne viser hvor mange kontroller/gjenfunn (frem til okt. 2017) det er gjort på fugler merket i 2015. Tallene inkluderer ikke kontroller som er registrert på rapporteringssider som f.eks. www.ringmerking.no.

Ringmerkingsgruppe	Merkinger	Kontroller	Kontroller/gjenfunn av gruppens fugler
Norsk Polarinstitutt RG	1 038	1 258	121
Vest-Finnmark RG	511	8	7
Tromsø RG	5 568	139	160
Dividalen OS	2 432	1 206	602
Lofoten RG	2 449	129	20
Røstprosjektet RG	287	200	40
Salten RG	2 252	116	75
Nord-Trøndelag RG	3 446	120	77
Sør-Trøndelag RG	5 073	1 330	425
Trollheimen RG	4 810	300	212
Nordmøre og Romsdal RG	21	0	0
Sunnmøre RG	14 997	1 278	757
Bergen RG	4 133	728	410
Universitetet i Bergen RG	809	145	23
Os RG	67	0	4
Karmøy RG	5 304	191	146
Utsira OS	3 734	87	60
Jæren RG	13 656	273	276
Revtangen OS	9 327	1 264	581
Sokndal RG	5 631	42	44
Lista RG	1 868	148	45
Lista OS	4 597	468	298
Mandal RG	6 095	440	197
Kristiansand RG	2 172	185	139
Aust-Agder RG	472	9	13
Jomfruland OS	12 797	277	193
Midt-Telemark RG	1 034	17	11
Kragerø RG	199	0	0
Mølen OS	1 562	18	24
Borre RG	2 451	320	105
Store Færder OS	5 328	155	97
Akerøya OS	2 427	209	151
Østfold RG	11 274	474	228
Drammen RG	535	17	9
Eiker RG	1 688	27	12
Oslo & Akershus RG	11 281	1 360	440
Hallingdal RG	1 856	67	37
Hamar RG	4 502	237	157
Elverum RG	2 404	25	26
Trysil RG	6 985	22	27
Oppland RG	2 856	292	145
Prosjekt Havørn	81	0	26
Grååsgruppa	55	0	5
Rovfuglgruppa RG	194	0	12

Skolebesøk er viktig under høstfangstperioden på Stabburnes i Porsanger, Finnmark. Entusiast-ringmerker Nigel Goodgame hjelper Kaja Persen fra Billefjord sjøsamiske oppvekstsenter med å slippe en ringmerket fugl. Foto: Tomas Aarvak.

Lagarbeid hos Oslo & Akershus RG. Fangst og ringmerking av mytende hvitkinngjess i Oslofjorden. Drøyt 100 fugler ble påsatt metall- og fargeringer i seansen. Foto: Morten Brandt.

Årets trender

Sjøfugler

Det ble nok et dårlig år for sjøfugl (lomer, havhest, hav- og stormsvale, havsule, skarver, alkefugler og gråhegre). Kun 2 044 ringmerkede sjøfugler i 2015 (Figur 2) er en tilbakegang på 30 % ift. gjennomsnittet i perioden 2006 – 2014, og vi må tilbake til 1977 for å finne tilsvarende nivå. Mange av våre sjøfugler sliter, og bestandsutviklingen er negativ for de fleste av artene som er medregnet her. Utviklingen reflekteres nok til en viss grad i merketallene, men de svake fangstresultatene skyldes nok også en endring i innsatsen og tilnærming til arbeidet som gjøres i koloniene.

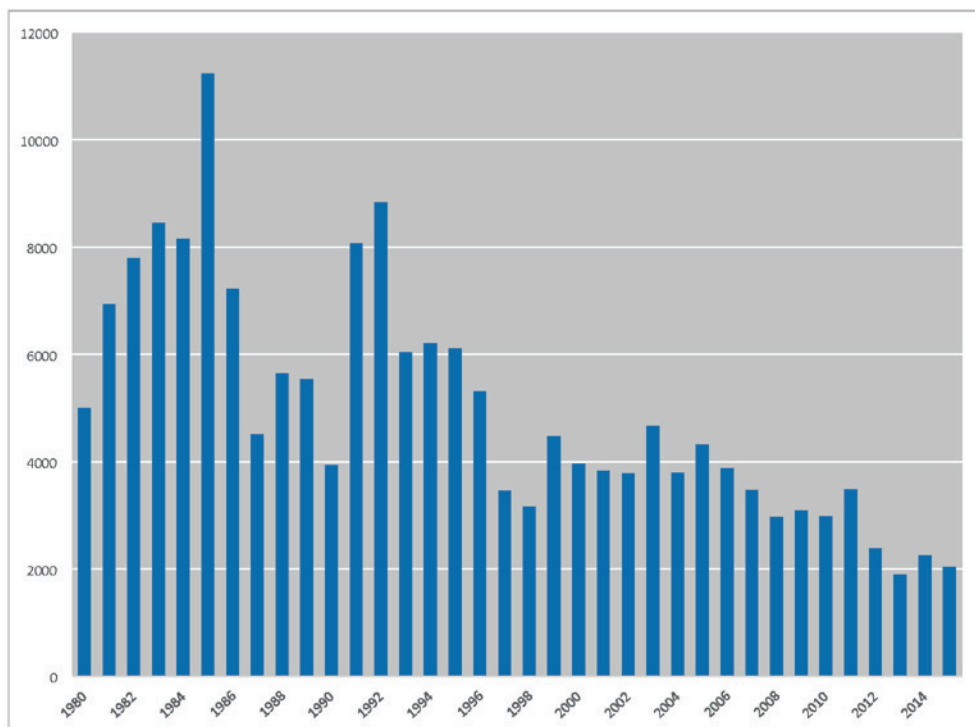
Lyspunktet i disse tallene må være arbeidet som gjøres på smålom. Et betydelig stykke arbeid ligger bak hver fugl som får ring her, og 14 stk. ble ringmerket i 2015. Frem til år 2000 var kun 26

smålom blitt merket i Norge. Men i perioden 2001-2015 har hele 139 fått ring, hvilket også har gitt god avkastning med tanke på gjenfunn.

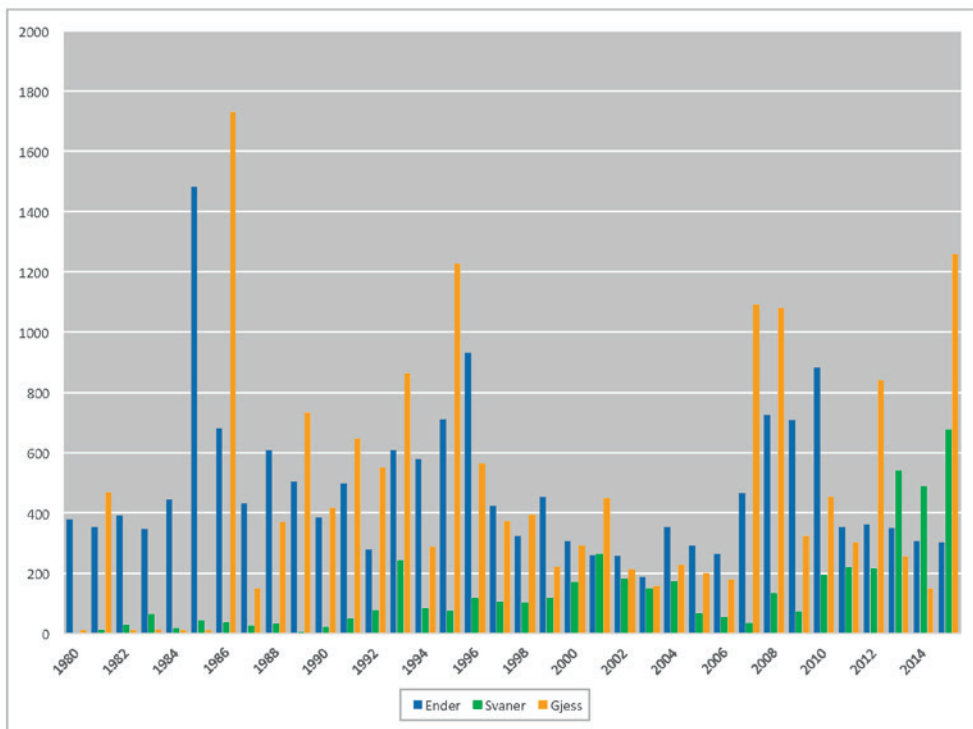
Andefugler

For svaner, ender og gjess ble det samlet sett et bra årsresultat med 2233 (+ 83 % ift. snittet 2006 – 2014) hvilket er det beste året siden 1986 (Figur 3). Her var det i hovedsak prosjektene på hvitkinngås (796) og kortnebbgås (376) som dro opp totalen. Men også knoppsvane bidro. Det ble satt ny årsrekord med hele 671 ringmerket, de aller fleste i forbindelse med fargemerlingsprosjektet hvor avlesninger kan rapporteres på www.ringmerking.no.

Ender ble det derimot ikke ringmerket mye av. Flest ble det av stokkand med 149, hvilket var en liten oppgang fra 2014, men som var godt under snittet (- 50 %).

Figur 2. Antall sjøfugler ringmerket i perioden 1980 – 2015. Nedadgående bestander og lavere innsats har gitt en kraftig nedgang i merketallene siden 1980-tallet.

Figur 3. Merketall for andefugler 1980 – 2015. Det er ingen klare tendenser for antallet ender (blå) og gjess (oransje) som blir ringmerket årlig. For svaner, dvs. i all hovedsak knoppsvane (i snitt merkes det kun 2 sangsvaner pr. år), er det en positiv trend, spesielt etter en økt innsats de seneste årene.

Rovfugler og ugler

Etter et veldig bra år i 2014 ble det en nedgang for både rovfuglene med en total på 1 204 (- 27 %) og uglene med 1 503 (- 35 %), og begge gruppene havnet godt under snittet (Figur 4). Det var forventet at det ble et nedgangsår for smågnagerspesialistene som f. eks. perleugle 488 (- 52 %) og tårnfalk 475 (- 56 %), men for fjellvåk ble det med 58 ringmerkede fugler imidlertid det beste resultatet siden 1997. Et svakt resultat ble det også for havørn med 81 merket (- 31 %), og et spesielt dårlig år ble det for lerkéfalk hvor kun 2 ind. ble ringmerket. Det ble derimot et bra år for hønsehauk med 205 (+ 77 %) og spurvehauk 206 (+ 56 %).

Vadefugler og måker

Både for vadefuglene (3 107) og måkene (7 498) var det en tilbakegang ift. 2014 (Figur 5). For vaderne ble tallet en betydelig reduksjon ift. snittet (- 29 %), mens måkene endte på det jevne med en liten økning (+2 %).

Det var tilbakegang for de aller fleste vaderartene, men spesielt dårlig år ble det for tundrasnipe hvor kun 1 fugl fikk ring og for strandsnipe med 33 (- 72 %).

Lyspunktene i fangstresultatene hos måkefuglene ble et godt tall for storjo med 309 ringmerket (+ 55 %). For fiskemåke med 1 326 (+ 39 %) ble resultatet anstendig sammenlignet med senere års tall, men nivået ligger langt under tallene på 1980- og 90-tallet.

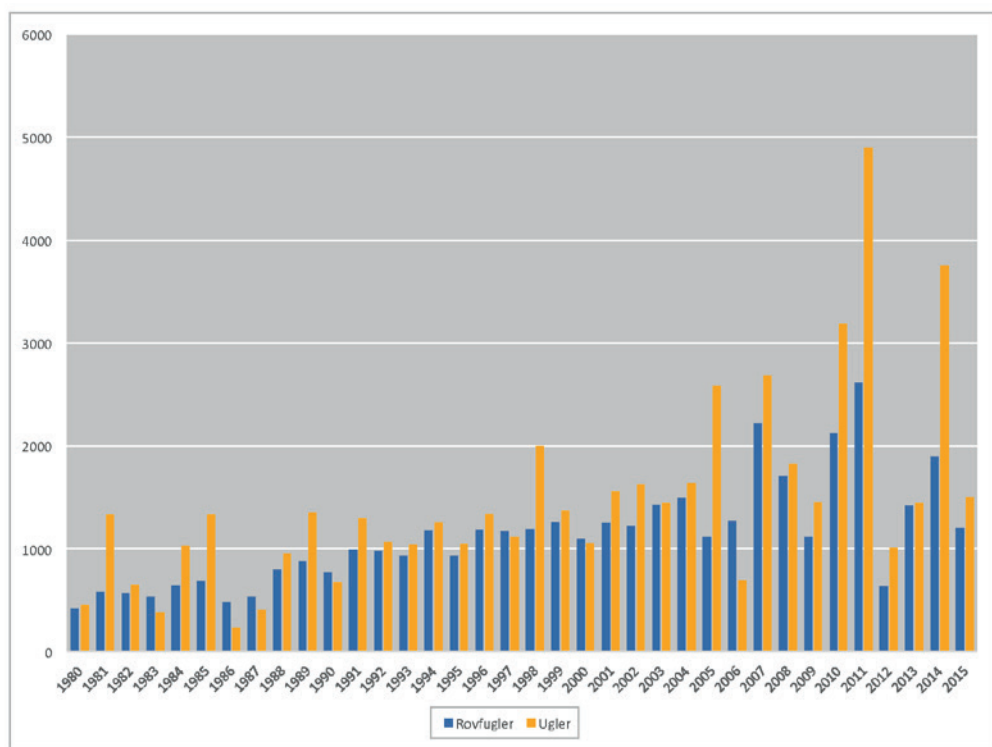
For ternene ble det et katastrofalt dårlig år og resultatene ble de verste i moderne ringmerkingshistorie. Det ble kun ringmerket 79 makrellterner og 12 rødnebbterner, hvilket var de laveste tallene siden 1948 og 1951.

Spurvfugler

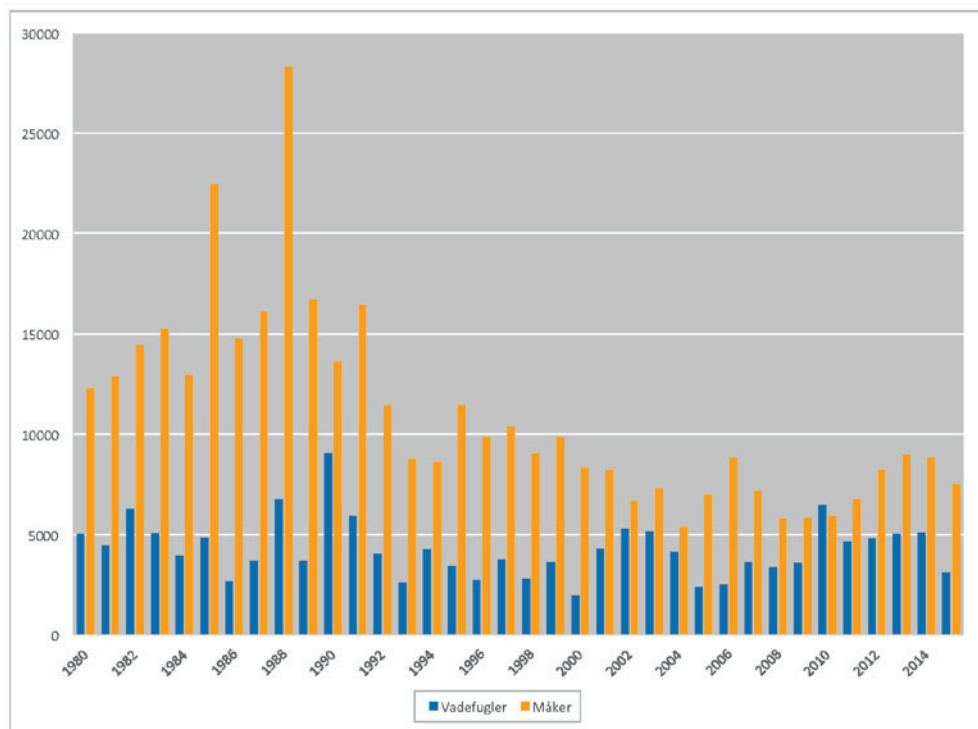
Bildet for spurvfuglene var som forventet varierende, men i det store og hele var det en

Det ble et godt år for ringmerking av fjellvåk i Norge. I NOFs fjellvåkprosjekt blir fuglene ringmerket og utstyrt med satellittsendere. Fuglen på bildet får snart friheten tilbake av Tomas Aarvak. Foto: Ingar Jostein Øien.

Figur 4. Merketall for rovfugler og ugler 1980 – 2015. Antallet ugler ringmerket (oransje) i 2015 var mindre enn halvparten av hva som ble ringmerket i 2014. Nedgangen var noe mindre for rovfuglene (blå).

Figur 5. Merketall for vadevogler og måker 1980 - 2015. Tallet på måkene (oransje) var på det jevne sammenlignet med de seneste årene, men langt unna nivået på 80- og 90-tallet. For vaderne (blå) ble det en nedgang etter gode resultater de fem foregående årene.

mager sesong. Av de 80 vanligste artene (her medregnet arter hvor det regelmessig ringmerkes mer enn 30 ind. årlig) så viste ca. $\frac{3}{4}$ en tilbakegang i fra 2014 og i fra gjennomsnittet i perioden 2006 – 2014. Nedgangen fra 2006 -2014 var i snitt på 42 %.

Spettene er selvsagt ikke spurvefugler, men tas allikevel med her. Det ringmerkes ikke mye spetter, men av de tre artene som det ringmerkes mest av, så viste kun vendehals (227, + 8 %) en viss fremgang. Flaggspett (120, - 68 %) og dvergspett (14, - 65 %), som har en mer uregelmessig forekomst, hadde et dårlig år.

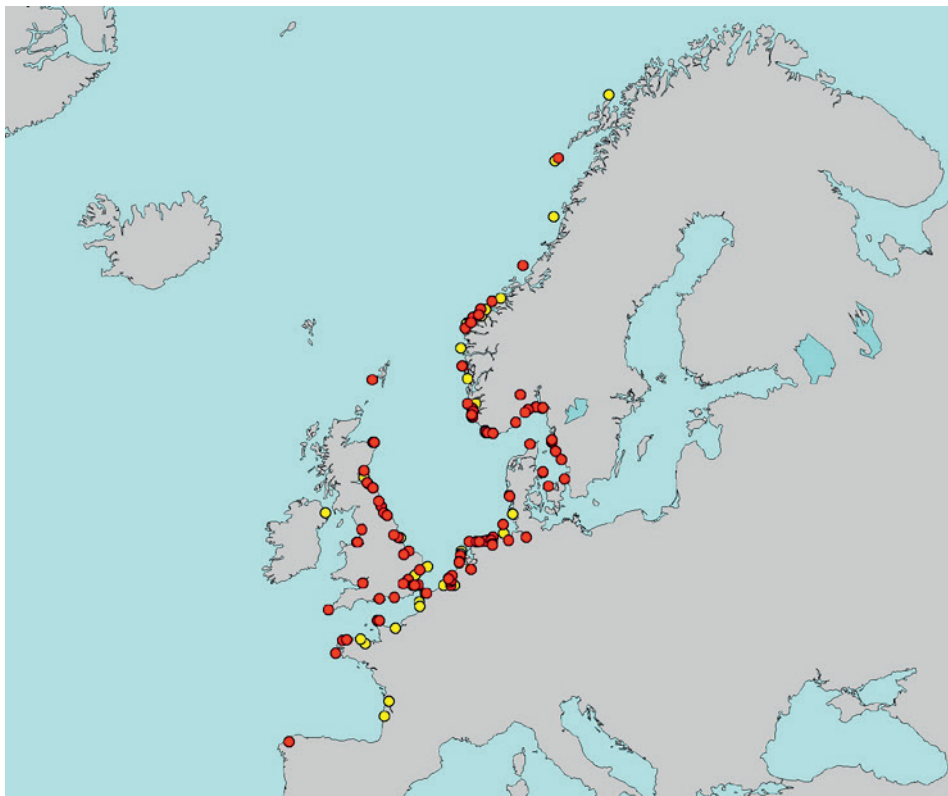
For svalene ble det et år på det jevne for sand-svale med 1059 (+ 3%), mens det ble en liten tilbakegang for låvesvale med 4323 (- 6 %). Kun et fåtall taksvaler (29, - 65 %) fikk ring.

Resultatet for trepiplerke (807, - 61 %) var svakt sammenlignet med alle årene siden 2006, mens det for heipiplerke (2767, - 4 %) ble en nesten

gjennomsnittlig sesong til tross for en tilnærmet halvering fra 2014. Satsingen til Sunnmøre RG med fargemerking av skjærpiplerke (1 423, + 96 %) ga et bra resultat. Prosjektet har resultert i mange avlesninger og vært svært vellykket i så måte (Figur 6).

For mellomdistansetrekkere som troster, småtroster og jernspurv ble det jevnt over en tydelig tilbakegang, med unntak av gjerdesmett som med 1 951 (+36 %) er tilbake til normalen igjen etter at bestanden fikk en knekk etter strenge vintre i 2009 og 2010. Med 829 (- 43 %) ringmerkede gråtrost ble resultatet marginalt bedre enn i 2014, men de to siste sesongene har likevel vært de dårligste for arten siden 1978. Måltrost hadde med 935 (- 30 %) sitt svakeste år siden 1998.

En noe økt aktivitet på våtmarkslokaliteter ga et lite oppsving på tallene av enkelte kjerrsangere. Hvis man legger godviljen til så kan en kanskje si at med 1 088 merkede sivsangere (+ 10 %)

Figur 6. Kontroller og gjenfunn på norskmerkede skjærpiplerker. Avlesninger av fargeringer er markert med rødt plott, funn av kun metallring med gult plott. Kontroll- og gjenfunnsprosenten har med bruk av fargeringer økt fra 1,7 % til 6,7 %, og den totale funnmassen er nær tredoblet siden fargemerlingsprosjektet ble igangsatt i 2011.

En bra sesong for gjerdessmett. Med 1 951 ringmerket ble det den beste sesongen siden 2008. Foto: Alf Tore Mjøs.

så nærmer tallene seg nivået på 90-tallet. For rørsanger (738, - 26 %), ble det en økning ift. de aller siste årene, men tallet er allikevel en del lavere snittet.

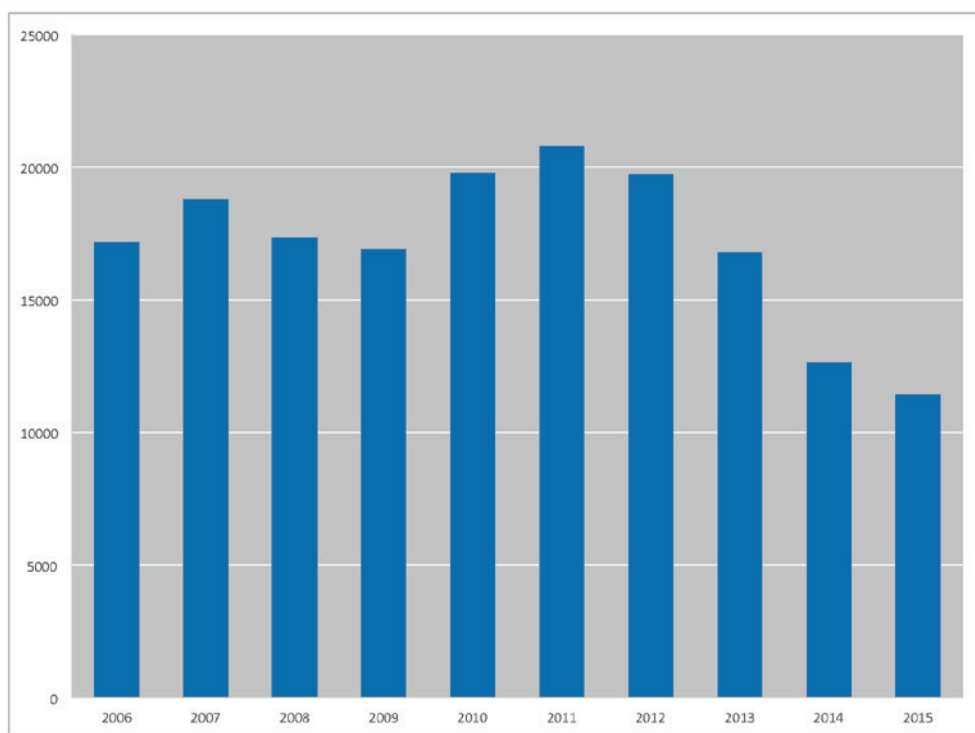
Av *Sylvia*-sangerne var det kun hauksanger (47) som lå over gjennomsnittet (+ 14 %). Verst av de øvrige *Sylvia*-artene ble det for hagesanger (1 351, - 57 %) og munk (3 115, - 57 %). For munk var tallet mer enn en halvering i fra 2014, og begge disse to artene hadde sine dårligste år siden slutten av 90-tallet.

For *Phylloscopus*-artene er bildet noe blandet. Merketallene for løvsanger har vist en nedadgående trend siden 1980-tallet og er nok dessverre også en ganske god indikasjon på at arten har en negativ bestandsutvikling her til lands. Det ble ringmerket 11 426 løvsangere (- 36 %) (Figur 7). Resultatet er det dårligste siden 1986, og er kun ca. 1/3 av toppårene i 1988 og 1990.

Det ble en tilbakegang fra rekordåret i 2014 for gransanger med 3 411 (+ 2 %), men arten ser allikevel ut til å ha en positiv utvikling her til lands. Positiv utvikling i merkeprotokollene har definitivt også gulbrynsanger, som med 311 ringmerket (+ 289 %) satte ny bestenotering.

På toppen av merkelisten for 2015 var fuglekonge med 20 164 (+ 143 %) ringmerkede fugler. Bestanden ser ut til å ha bygget seg opp siden bunnåret i 2011 (Figur 8), og årets fangst var den beste av arten på 15 år. Noe som også har gitt en andel utenlandsfunn som har vært over gjennomsnittet (Figur 9).

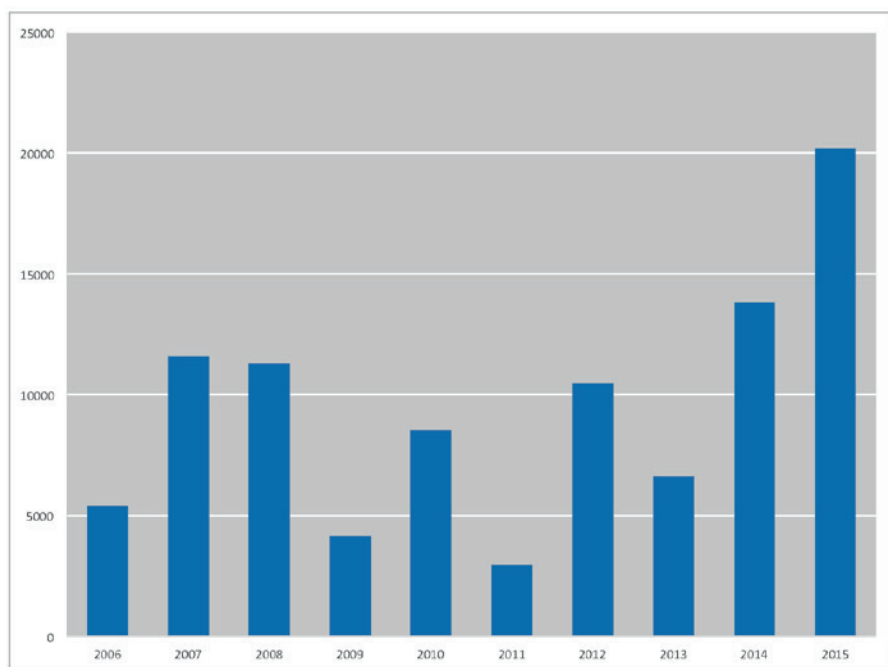
En dårlig hekkesesong medførte at antall merkinger av meiser samlet gikk ned med 49,5 % ift. gjennomsnittet i perioden. Kjøttmeis ble likefullt nummer to på listen over arter hvor flest fikk ring i 2015 med 14 638 merkinger (- 34 %), mens antallet blåmeis ble det laveste siden 2006 med 9969 (-33 %). Og spesielt dårlig ble resultatet for granmeis (493, - 70 %).

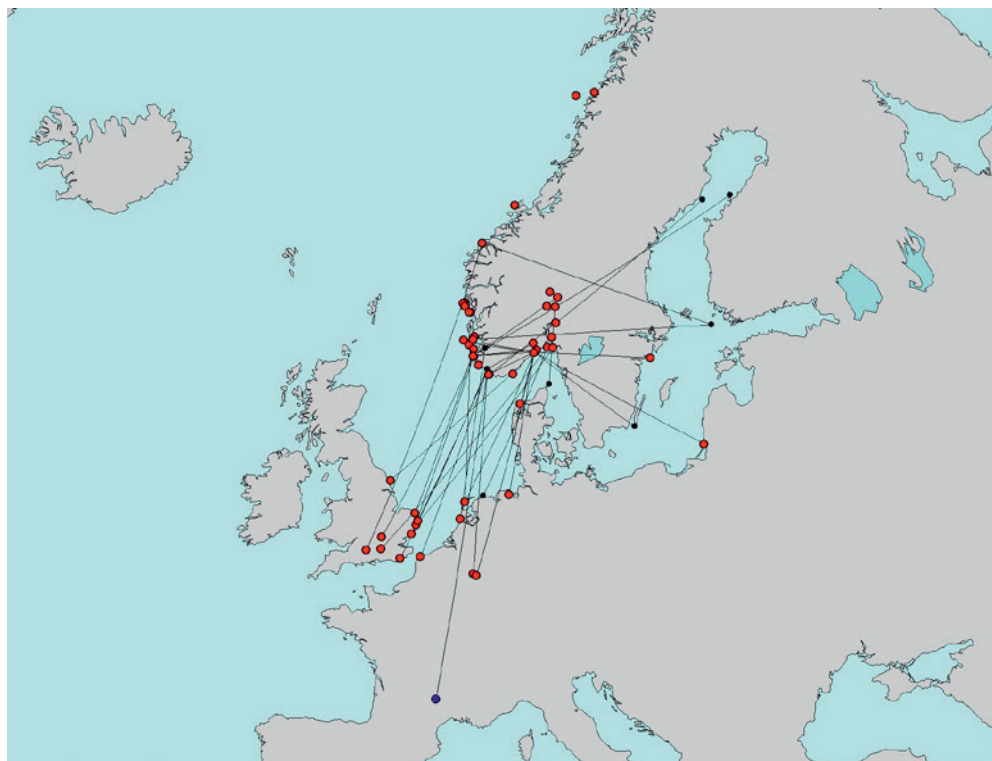
Figur 7. Merketallene for løvsanger 2006 – 2015. Løvsanger har vist en nedgang helt siden toppårene på 80- og 90-tallet. Denne samme trenden ser man i flere land.

Det ble nok en sterk opptreden av gulbrynsangere i Norge høsten 2015. Den avbildete fuglen var nr. en av tre ringmerket på Akerøya OS i Østfold i 2015. Foto: Bjørn K. Frostad.

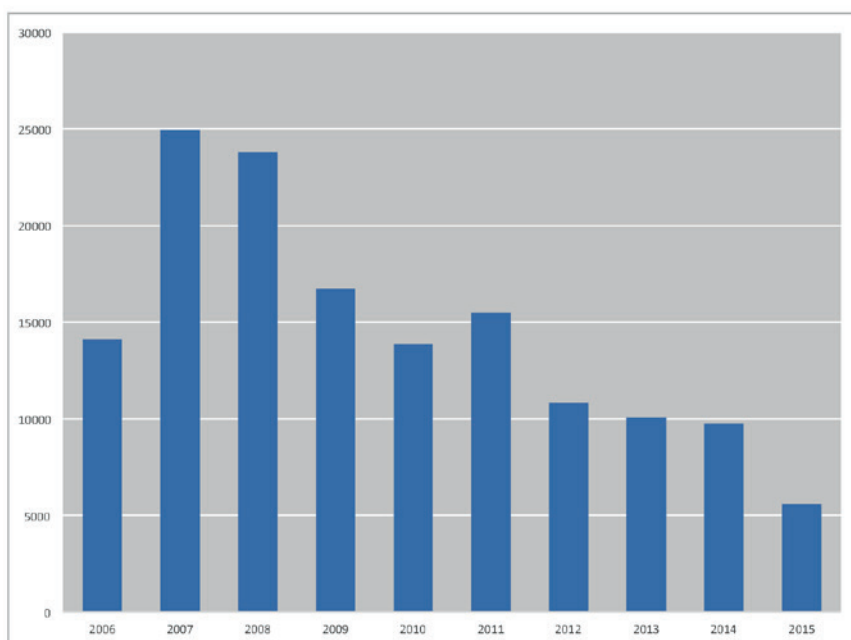
Figur 8. Merketallene for fuglekonge 2006 – 2015. Fuglekongebestanden har bygget seg opp siden 2011, og 2015 var det beste året på lenge.

Figur 9. Kontroller og gjenfunn på fuglekonge i 2015. Høstfunn (sept. - nov.) er markert med røde plott og vinterfunn (des. - feb.) med blå plott. Som vanlig går gjenfunnsmønsteret til fuglekonge litt i alle retninger, men trekkretning er hovedsakelig mot sør-sørvest. Ni funn i Storbritannia er godt over gjennomsnittet, som er tre pr. år.

Det ble samlet sett et dårlig år for meisene. For lappmeis med 75 ringmerkede individer ble det et bra oppsving, i hovedsak knyttet til en gledelig økning i ringmerkingsaktiviteter i Finnmark. Fuglen på bildet var funn nr. 2 av lappmeis i Verdal kommune i Nord-Trøndelag gjennom tidene. Foto: Inge Hafstad.

Figur 10. Merketallene for grønnfink 2006 – 2015. Grønnfink har blitt en langt mindre tallrik art på foringsplassene etter sykdomsutbruddet i 2008, forårsaket av *Trichomonas gallinae*.

Hos finkene så fortsetter den gode trenden for stillits som med 319 gikk såvidt tilbake fra 2014 men endte allikevel godt over snittet (+ 64 %). Fremgangen her til lands fortsetter også for kjernebiter med (477, + 57 %). Gode tall ble det også for grønnsisik (14 050, + 37 %) og tornirisk (439, + 46 %). Og særlig bra ble resultatet etter målrettet satsning fra Sunnmøre RG på bergirisk (605, + 200 %).

Samlet sett så ble det av gråsisik og brunsisik merket 14 464 fugl (+ 1,2 %). Andelen brunsisik var imidlertid noe høyere enn vanlig med 34,2 %, mot snittet på 23,6 % i perioden.

Bjørkefink (6 637) gikk kraftig ned etter en god sesong i 2014, men endte ikke så langt under snittet (- 9,5%). Det samme gjelder for bokfink (4 485, - 10 %). Størst nedgang ble det imidlertid hos grønnfink, hvor ringmerkingstallene reflekterer en tydelig bestandsreduksjon etter at arten ble hardt rammet av *Trichomonas gallinae*-

smitten som først ble påvist i 2008 (Figur 10). Tallene for 2015 med kun 5 584 ringmerket (- 64 %) er det laveste siden 1985.

Rariteter

Det ble i 2015 registrert tre nye ringmerkingsarter for landet: Svartglente, silkehegre og svarthodespurv. Førstnevnte gikk i en kråkefelle i Verdal, mens silkehegren utrolig nok ble håndfanget ombord i en fiskebåt utenfor Mørekysten. Svarthodespurven ble ringmerket på Utsira og ble i tillegg kontrollert senere på høsten i Øygarden i Hordaland. Av øvrige sjeldne fangster kan det nevnes landets tredje bieter, rødhodevarslar nr. 7, kaspimåke nr. 4, sitronerle nr. 6, eikesanger nr. 6, sumpsanger nr. 8 og rosenstær nr. 9.

Kontroller og gjenfunn

I 2015 ble det gjort til sammen 81 274 kontroller av norskmerkede fugler, og utenlandsmerkede funnet i Norge (data fra www.ringmerking.no inkludert). Det aller meste av kontroller er ved avlesning av farger(ing)er) uten at fuglen er blitt innfanget (Figur 11). 15 % er fugler som fanges og kontrolleres av ringmerker. Og, stadig flere kontroller blir gjort ved at metallringnummeret blir avlest uten at fuglen blir innfanget, hele 560 kontroller kom inn på denne måten i 2015.

Det ble innrapportert 974 funn av død ringmerket fugl til ringmerkingssentralen i 2015. I 34 % av rapportene har det ikke vært mulig å si noe om dødsårsaken (Figur 12). Hvor dødsårsak har vært mulig å fastslå, så har kollisjon med vindu eller annet gjennomskiktig materiale (13 %) vært

den vanligste årsaken. 10 % er skutt, enten ved regulær jakt men også for å beskytte avlinger (typisk for storskarv i oppdrettsanlegg på kontinentet) eller for flysikkerhet. 8 % er kattedrept. 7 % har blitt funnet så syke eller hardt skadde at de ikke har overlevd, men hvor årsaken til traumet ikke er kjent. 5 % er reirunger som aldri er blitt flygedyktige og er funnet i fuglekassen hvor de ble ringmerket. 4 % har omkommet som følge av de har kommet i kontakt med menneskeskapte materialer som enten er kassert eller fremdeles i bruk, f.eks. satt seg fast i nett over oppdrettsanlegg, viklet seg inn i kasserte garn eller fiskesnører, kommet inn i menneskelagd struktur, osv. 3 % har utilsiktet omkommet under fangst av andre arter, dvs. som regel druknet i fiskegarn og ruser (vanlig dødsårsak hos skarv og alkefugler).

Utvalgte gjenfunn

Eldste

Fiskemåke (NOO MA04132), pullus Guldholmen, Moss, Østfold – frisk og i live, avlest på metallringnr. 27.01. – 04.02.2015 Hanstholm Havn, Nordjylland, Danmark: 30 år, 6 måneder og 26 dager.

Havsule (NOS 263590), pullus Hovsflesa 11.07.1985 – kontrollert av ringmerker i koloni på Store Ulvøyholmen, Hadsel, Nordland: 29 år og 2 dager.

Svarttrost (NOS 7453951), 1K hann på Bømyra, Randaberg, Rogaland 04.12.2005 – kontrollert samme sted 11.06.2015: 9 år, 6 måneder og 7 dager. Ny norsk aldersrekord for arten.

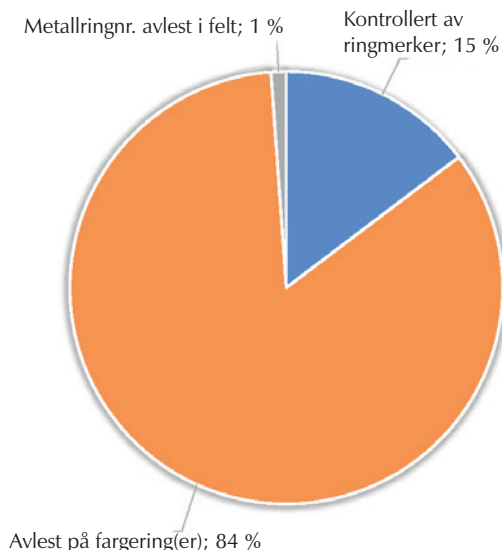
Lengste

Myrsnipe (NOS 8E02191) 1K Longyearbyen 01.08.2012 – i live og avlest på farger(ing)er) 22.01.2015 ved Arel, Banc d'Arquin, Mauritania: 6 696 km.

Vepsevåk (NOS 3017631) pullus Våler, Hedmark 17.08.2015 – fanget i felle for andre fugler, men sluppet etter veterinærsekk 08.11.2015 i Dabiso, Ghana: 6 133 km.

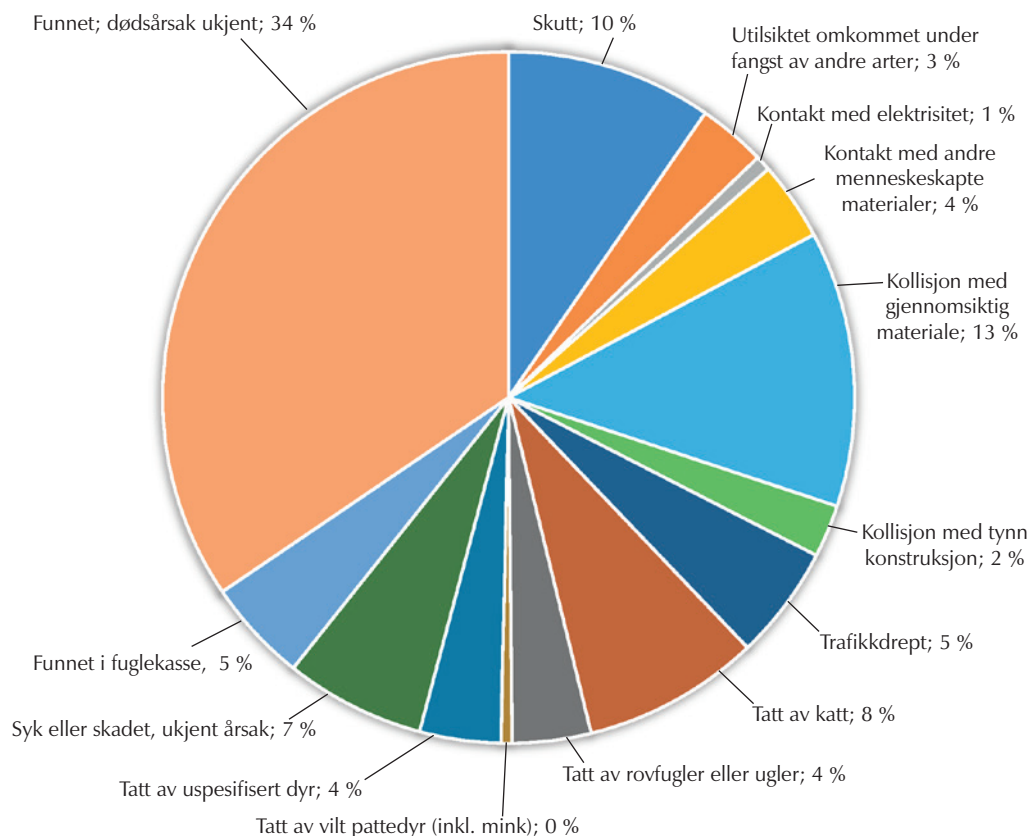
Tårnfalk (NOS 6221655) pullus 01.07.2010 i Nordli, Trysil, Hedmark – drept av annen rovfugl (ukjent art) 27.12.2015 i Alagbado, Nigeria: 6 111 km. Første funn av norsk tårnfalk i tropisk Afrika.

Omstendigheter ved kontroll av levende fugler i 2015

Figur 11. Omstendigheter ved kontroll av levende fugler i 2015. Hele 84 % av alle kontroller som ble gjort var ved avlesning av farger(ing)er). 15 % var ved at fugler ble gjeninnfanget og kontrollert av ringmerker, mens 1 % var ved at metallringnummer ble avlest i felt.

Omstendigheter ved funn av døde fugler i 2015

Figur 12. Omstendigheter ved funn av død ringmerket fugl i 2015. Inkluderer man kattedrap så er minst 46 % av dødsårsakene direkte knyttet til menneskelig virksomhet.

Raskeste forflytning

Myrsnipe (8N66142) 1K 28.08.2015 Rev-
tangen, Klepp, Rogaland – i live og avlest på
metallringen 29.08.2015 ved Blåvand strand,
Syddanmark: 389 km pr. dag.

Munk (NOS EJ73139) 2K+ hann 09.09.2015
ved Revtingen OS – kontrollert 10.09.2015 av
ringmerker ved Agger Tange, Snedsted, Nord-
jylland: 279 km pr. dag.

Fuglekonge (NOS AV2352) 1K hunn Bømyra
14.10.2015 – kontrollert 17.10.2015 av ring-
merker ved Eccles-on-Sea, Norfolk, UK: 244
km pr. dag.

På de neste sidene følger et utvalg (eldste og
lengste) av kontroller og gjenfunn fra 2015.
Utvalget er hentet fra RingAccess, og lister opp
gjenfunn etter følgende oppsett:

1. Sentral (f.eks NOS). Alle ringmerkingsentraler har et trebokstavs prefix i EURING-koden. De aller fleste norskmerkede fugler merkes med ringer fra Museum Stavanger (NOS), men ringer fra Oslo (NOO) er fremdeles i bruk.
2. Ringnummer
3. Alder/Kjønn
4. Dato
5. Merkelokalitet (Sted, koordinater, kommune, fylke)
6. Forhold og omstendigheter knyttet til gjenfunnsdelen i hakeparentes. Tallene i parentes er satt sammen av koder for hhv **Forhold** og **Omstendigheter** (tabell 5).

Tabell 5. Forklaring til forhold og omstendigheter: Kontroller og gjenfunn er kodet med hensyn til forholdene og omstendigheter og er oppgitt med gjeldende EURING-kode for den enkelte registrering [Forhold, Omstendighet].

Kode	Forhold
0	Tilstand fullstendig ukjent
1	Død, men ingen informasjon om hvor nylig fuglen har dødd (eller blitt drept)
2	Nylig død - innen ca. en uke
3	Død, men ikke nylig; opplysningene omkring funnet tyder på at fuglen har vært død over en uke
4	Funnet syk, skadet e.l., og med sikkerhet satt fri
5	Funnet syk, skadet e.l., og ikke satt fri, eller det er ukjent om den er satt fri
6	I live og sannsynligvis frisk, men satt i fangenskap
7	I live og sannsynligvis frisk og med sikkerhet satt fri
8	I live og sannsynligvis frisk og satt fri av en ringmerker
9	I live og sannsynligvis frisk, men videre skjebne til fuglen ukjent
Kode	Omstendigheter
00	Funnet angitt i gjenfunnsbrevet, men ingen informasjon om fuglen.
01	Funnet, fuglen nevnt i gjenfunnsbrevet.
02	Kun ringen funnet. Mulig/trolig transportert fra opprinnelig funnsted. .
03	Ring og fot funnet under naturlige omstendigheter.
06	Funnet ombord på skip.
07	Funnet i tilknytning til husdyr.
08	Død eller alvorlig skadet pga ringmerkingsvirksomhet.
09	Gjenfunn med direkte årsak at fuglen var ringmerket (f.eks satt fast ringen i et eller annet).
10	Skutt.
11	Funnet skutt.
12	Skutt for å beskytte avlinger, matvarer, ville eller tamme dyr.
13	Skutt som følge av «naturvern» (f.eks. måker skutt for å beskytte unger av truede arter).
14	Skutt for å trygge menneskeliv.
15	Skutt for å bruke kroppen (skinnen) til dekorasjon eller salg, eller som del av vitenskapelig studie.
16	Skutt fordi fuglen var ringmerket.
19	Capturado, «tue» osv., ord eller uttrykk som indikerer at fuglen er jaktet, og sannsynligvis skutt i de fleste tilfellene.
20	Fanget for ringmerking.
21	Fanget og satt i bur.
22	Fanget eller jaktet for å beskytte avlinger, matvarer, ville eller tamme dyr.
23	Fanget eller jaktet som følge av «naturvern».
24	Fanget eller jaktet for å trygge menneskeliv.
25	Fanget eller jaktet for å bruke kroppen (skinnen) til dekorasjon eller salg, eller som del av vitenskapelig studie.
26	Fanget eller jaktet fordi fuglen var ringmerket.
27	Funnet ved eller i fuglekasse eller annen spesial-innretning for fugler.
28	Ringnummeret på metallringen avlest i felt uten at fuglen er fanget.
30	Oljeskadd.
31	Kontakt med kasserte menneskelagede gjenstander.
32	Kontakt med menneskelagede gjenstander som fremdeles er i bruk.

forts.

Kode	Omstendigheter
33	Festet i garn eller tråder til beskyttelse av mat.
34	Utsiktet fanget når hensikten var å fange andre fuglearter eller andre dyr.
35	Kontakt med elektrisitet.
37	Forgiftet av kjemisk forurensing, og kjemikaliene kjent (f.eks. blyforgiftning).
38	Forgiftet av kjemisk forurensing, men kjemikalienes identitet ikke kjent.
40	På vei, antatt bildrept.
41	Jernbane, antatt drept av tog.
42	Antatt kollisjon med fly eller helikopter.
43	Kollisjon med tynn menneskelaget konstruksjon (f.eks. barduner eller mast). (Bruk 91 for vindmølle)
44	Kollisjon med vindu eller annet gjennomsiktig materiale.
45	Kollisjon med tykk menneskelaget konstruksjon (f.eks. bygning, bru).
46	Kommet inn i menneskelaget konstruksjon som ikke er laget for å fange fugler.
47	Tiltrukket av lys som ikke er i bruk til aktiv fangst av fugler, for eksempel fyr.
48	Funnet som resultat av annen menneskelig virksomhet (f.eks. industri, skogbruk)
49	Druknet i kunstig vannbeholder.
50	Syk eller skadet, ikke nøyere beskrevet.
51	Deformiteter, medisinsk eller mekanisk årsak.
52	Sopp-infeksjon.
53	Virus-infeksjon.
54	Bakterie-infeksjoner unntatt botulisme.
55	Endo-parasitter.
56	Botulisme.
58	Kombinasjon av sykdom, parasitter, skader etc.
59	Undersøkt av veterinær, rapport tilgjengelig, men ingen konkret konklusjon.
60	Tatt av uspesifisert dyr.
61	Tatt av katt.
62	Tatt av annet husdyr eller av dyr i fangenskap.
63	Tatt av vilt pattedyr (inkl. rømt mink).
64	Tatt av ugle eller dagrovfugl, art kjent.
65	Tatt av ugle eller dagrovfugl, art ukjent.
66	Tatt av annen fugleart, men ikke av artsfrende.
67	Tatt av artsfrende.
68	Tatt av krypdyr, amfibium eller fisk.
69	Tatt av annet dyr (f.eks. insekt, edderkopp).
70	Druknet i naturlig vannansamling.
71	Satt seg fast i naturlige objekter (f.eks. vegetasjon eller saueull).
72	I naturlig hulrom.
73	Kollisjon med alle typer naturlige objekter (f.eks. tre, fjellklippe).
74	Forkommen, sannsynligvis pga. kulde.
75	Forkommen, sannsynligvis pga. varme.
76	Forkommen, sannsynligvis pga. tørste eller sult.
77	Frosset fast (eller fanget) i is.
78	Ekstreme værfold i forbindelse med funnet (f.eks. sterk vind, hagl, oversvømmelse).
80	Identifisert som et individ i felt av noe annet enn metallringen.
81	Identifisert med farge eller nummerert ring på fot.
82	Identifisert med farge eller nummerert ring på hals.
83	Identifisert vha. vingemerke.
84	Identifisert vha. radiosporing.
85	Identifisert vha. satellittsporing.
86	Identifisert vha. sender.
87	Identifisert vha. nesemerke(r).
91	Funnet død ved vindmølle
99	Ingen informasjon i det hele tatt (f.eks. ringnummeret skrevet på et postkort uten at fuglen er nevnt, hverken at den er funnet eller om den er død eller i live).

Kontroller og gjenfunn 2015

Smålom (Red-throated Loon, *Gavia stellata*)

NOS HA00235 Pull. 30.07.2015 Brensholm-
eidet, Kvaløy (69.34N - 018.03Ø), Tromsø,
Troms.

[2,34] 09.10.2015 Remman, Veisholmen
(63.32N - 007.51Ø), Smøla, Møre og Roms-
dal, Norway. 806 km SW 71 dager (0 år,
2 måned(er) og 10 dag(er)).

Havhest (Northern Fulmar, *Fulmarus glacialis*)

NOS 4206749 Pull. 12.08.2002 Hvalrossen, Jan
Mayen, Arctic Ocean.

[8,28] 27.06.2015 Samme sted. 4702 dager (12
år, 10 måneder og 15 dager)

NOS 4262656 Pull. 25.08.2013 Ferkingstad-
øyane (59.14N - 005.03Ø), Karmøy, Rogaland.
[7,28] 12.07.2015 Perlebucht, Büsum (54.08N
- 008.50Ø), Schleswig-Holstein, Germany.
612 km SSE 686 dager (1 år, 10 måned(er) og
16 dag(er)).

Havsvale (European Storm-petrel, *Hydrobates pelagicus*)

NOS E403709 2K+ 01.08.1993 Flø (62.25N
- 005.53Ø), Ulstein, Møre og Romsdal.

[8,20] 11.09.2015 S Svinøya (62.20N- 005.16Ø),
Sande, Møre og Romsdal, Norway. 33 km
WSW 8076 dager (22 år, 1 måned(er) og 10
dag(er)).

NOS 9988490 2K+ 24.09.2013 Heimøya,
Sklinna (65.12N-010.59Ø), Leka, Nord-Trøndelag.
[8,20] 16.07.2015 Sumburgh (59.51N -
001.17V), Shetland, Great Britain. 863 km SW
660 dager (1 år, 9 måned(er) og 20 dag(er)).

Havsula (Northern Gannet, *Sula bassana*)

NOS 263590 Pull. 11.07.1986 Hovsflesa
(68.22N - 014.01Ø), Vågan, Nordland.

[8,20] 13.07.2015 Store Ulvøyholmen (68.31N
- 014.31Ø), Hadsel, Nordland, Norway.
26 km NE 10594 dager (29 år, 0 måned(er) og
2 dag(er)). Ny norsk aldersrekord.

NOS 290185 Pull. 11.07.2002 Gjesvær-
tappan (71.09N-025.20Ø), Nordkapp, Finn-
mark.

[8,20] 25.07.2015 Kharlov, Kandalakshskiy
Nature Reserve (68.49N-037.20Ø), Mur-
mansk O., Russian Federation. 524 km ESE
4762 dager (13 år, 0 måned(er) og 14 dag(er)).

Storskarv (Great cormorant, ssp. *P.c.sinensis*)

NOS BA22189 Pull. 21.06.2001 Øra naturreser-
vat, Fredrikstad, Østfold.

[8,81] 02.05.2015 Samme sted. 5063 dager (13
år, 10 måneder og 11 dager).

NOS BA31968 Pull. 18.06.2010 Gåseskjær, Øra
naturreservat (59.10N - 010.58Ø), Fredrikstad,
Østfold.

[2,01] 21.02.2015 Rheinwiesen N Orsau
(51.32N - 006.40Ø), Düsseldorf, Germany.
890 km SSW 1709 dager (4 år, 8 måned(er)
og 5 dag(er)).

Toppskarv (European Shag (*Phalacrocorax aristotelis*))

NOS 274981 Pull. 06.07.1998 Ellefsnyken, Røst,
Nordland.

[8,20] 04.07.2015 Samme sted. 6207 dager (16
år, 11 måneder og 28 dager).

NOS 253263 2K+ 29.05.2009 Kjør (58.53N -
005.26Ø), Sola, Rogaland.

[7,81] 28.09.2015 Trindeknubben, Segelskären,
Tanum (58.46N-010.59Ø), Västra Götaland,
Sweden. 320 km E 2313 dager (6 år, 4 måned(er)
og 1 dag(er)).

Stork (White Stork, *Ciconia ciconia*)

PLG VT1253 2K+ 20.03.2015 Ptasi Azyl, Buk-
wald, Dywity (53.52N - 020.22Ø), Warminsko-
Mazurskie, Poland.

[7,28] 09.10.2015 Tofteberg (59.19N - 010.54Ø),
Fredrikstad, Østfold, Norway. 836 km NW 203
dager (0 år, 6 måned(er) og 20 dag(er)). Fuglen
ble observert i Polen så seint som 13.9.2015,
i Småland i Sverige 20.-28.9.2015, i Västra
Götaland i Sverige 5.-6.10.2015 og i Bohuslän,
Sverige 7.10.2015.

Knoppsvane (Mute Swan, *Cygnus olor*)

NOS 105970 3K+ hann 10.02.1992 Banke-
broa, Mandal, Vest-Agder.

[7,81] 30.12.2015 Samme sted. 8724 dager
(23 år, 10 måned(er) og 20 dag(er)) Ny norsk
aldersrekord.

Det ble ringmerket kun 217 havsvaler i Norge i 2015. Dette er lave tall sammenlignet med glansdagene på 1980- og 1990-tallet. Fuglen på bildet er fotografert på Skomvær, Røst i Nordland i juli 2015 av Martin Eggen.

NOS 120766 2K hunn 28.01.2015 Vollgravene, Gamlebyen (59.12N - 010.57Ø), Fredrikstad, Østfold.

[7,81] 30.10.2015 Steinberg (59.45N - 009.57Ø), Nedre Eiker, Buskerud, Norway. 84 km NW 275 dager (0 år, 9 måned(er) og 0 dag(er)).

Sangsvane (Whooper Swan, *Cygnus cygnus*)

DEW 118186 1K hann 05.08.2013 Wildes Moor, Schwabstedt (54.24N-009.15Ø), Schleswig-Holstein, Germany.

[7,82] 01.01.2015 Orresletta, Orre (58.44N - 005.31Ø), Klepp, Rogaland, Norway. 533 km NNW 514 dager (1 år, 4 måned(er) og 27 dag(er)).

Kortnebbgås (Pink-footed Goose, *Anser brachyrhynchus*)

DKC 2K0934 2K hunn 31.03.2004 Vest Stadil Fjord (56.10N - 008.08Ø), Nordjylland, Denmark.

[2,10] 26.09.2015 Ronglan (63.40N - 011.07Ø), Levanger, Nord-Trøndelag, Norway. 850 km N 4196 dager (11 år, 5 måned(er) og 27 dag(er)).

NOS 291864 2K+ hunn 03.08.2008 Eungane (77.47N-014.00Ø), Svalbard.

[7,82] 08.10.2015 Bolsward, Súdwest Fryslân (53.03N-005.32Ø), Friesland, The Netherlands. 2770 km SSW 2622 dager (7 år, 2 måned(er) og 4 dag(er)).

Dverggås (Lesser White-fronted Goose, *Anser erythropus*)

NOS 3009951 Pull. 24.07.2013 Finnmark.
[7,81] 30.09.2015 Fiborgtangen (63.42N-011.08Ø), Levanger, Nord-Trøndelag, Norway. 879 km SW 798 dager (2 år, 2 måned(er) og 6 dag(er)).

Grågås (Greylag Goose, *Anser anser*)

NOO TA01221 1K 18.10.1998 Østensjøvan-net (59.53N-010.50Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 25.03.2015 Bjørvika (59.54N - 010.45Ø), Oslo, Akershus & Oslo, Norway. 5 km WNW 6002 dager (16 år, 5 måned(er) og 5 dag(er)).

NOS BA37703 2K+ hunn 08.07.2009 Råtholmen (65.55N-012.11Ø), Herøy, Nordland.

[2,10] 20.11.2015 Muron (46.02N - 000.50V), Charente-Maritime, France. 2342 km SSW 2326 dager (6 år, 4 måned(er) og 14 dag(er)).

Kanadagås (Canada Goose, *Branta canadensis*)

NOS BA16669 Pull. 25.07.1993 Røyrtjern (59.53N - 011.39Ø), Aurskog-Høland, Akershus & Oslo

[2,10] 12.09.2015 Braskereidfoss (60.44N-011.52Ø), Våler, Hedmark, Norway. 95 km N 8084 dager (22 år, 1 måned(er) og 18 dag(er)).
Ny norsk aldersrekord.

NLA 8057044 1K hunn 27.06.2014 Fransche Wielen, Den Bosch (51.42N-005.17Ø), Noord-Brabant, The Netherlands.

[8,82] 16.11.2015 Stokkalandsvatnet (58.49N - 005.43Ø), Sandnes, Rogaland, Norway. 791 km N 507 dager (1 år, 4 måned(er) og 22 dag(er)).

Hvitkinngås (Barnacle Goose, *Branta leucopsis*)

NOS CA33290 2K hann 30.07.1994 Ny-Ålesund (78.56N - 011.57Ø), Svalbard.

[8,20] 27.07.2015 Femvatna (77.50N-013.44Ø), Svalbard. 131 km SE 7667 dager (20 år, 11 måned(er) og 29 dag(er)).

NOS CA41230 3K+ hann 24.07.2007 Ny-Ålesund (78.56N - 011.57Ø), Svalbard.

[8,81] 05.03.2015 Walney Island (54.03N-003.14V), Cumbria, Great Britain. 2824 km SSW 2781 dager (7 år, 7 måned(er) og 12 dag(er)).

Mandarinand (Mandarin Duck, *Aix galericulata*)

NOS 4274391 2K+ hann 09.04.2015 Bestumkilen (59.55N-010.40Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[7,28] 06.09 og 31.10.2015 Johnston Gardens, Aberdeen (57.08N-002.09V), Grampian Region, Great Britain. 803 km WSW 150 dager (0 år, 4 måned(er) og 30 dag(er)).

Brunnakke (Eurasian Wigeon, *Anas penelope*)

NOS 4232283 2K+ hann 31.12.2009 Ortuvannet, Bergen, Hordaland.

[8,28] 22.01.2015 Tveitevannet, Bergen, Hordaland: 5 år og 29 dager. Ny norsk aldersrekord.

Krikkand (Eurasian Teal, *Anas crecca*)

NOS 6229461 2K+ hunn 10.10.2014 Smestaddammen (59.56N-010.41Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 15.12.2015 Frognerparken (59.55N-10.42Ø) Oslo, Akershus & Oslo, Norway. 3 km SSE 431 dager (1 år, 2 måned(er) og 5 dag(er)).

Stokkand (Mallard, *Anas platyrhynchos*)

NOS CA27614 1K 20.07.2001 Slottsparken (59.56N - 010.42Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 15.02.2015 Kuba (59.55N - 010.45Ø), Oslo, Akershus & Oslo, Norway. 4 km SE 4958 dager (13 år, 6 måned(er) og 27 dag(er)).

NOS 3018957 3K+ hann 09.02.2013 Vøyenbroa (59.56N-010.45Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[2,10] 16.12.2015 Hobølelva, Elvestad (59.37N - 010.57Ø), Hobøl, Østfold, Norway. 37 km SSE 1040 dager (2 år, 10 måned(er) og 3 dag(er)).

Stjertand (Northern Pintail, *Anas acuta*)

NOS 4268437 1K hann 03.12.2013 Østensjøvannet (59.52N-010.49Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[8,28] 01.01.2015 Bjørvika (59.54N - 010.45Ø), Oslo, Akershus & Oslo, Norway. 6 km NW 394 dager (1 år, 0 måned(er) og 29 dag(er)).

Toppand (Tufted Duck, *Aythya fuligula*)

NOS 425169 2K+ hann 20.02.2003 Mosvatnet østsiden (58.57N - 005.43Ø), Stavanger, Rogaland.

I juli 2013 ble denne dunungen av dverggås ringmerket i Finnmark. To år senere ble fargeringene avlest i felt på Fiborgtangen i Levanger, Nord-Trøndelag. Dessverre ble ikke denne fuglen gammel. I slutten av august 2016 ble den skutt av en jeger i Vesterålen. Jegeren har valgt å være anonym, og har kommentert i gjenfunnsmeldingen at fuglen ble skutt ved et uhell. Foto: Ingar Jostein Øien.

[8,20] 20.12.2015 Breiavatnet (58.58N-005.44Ø), Stavanger, Rogaland, Norway. 2 km E 4686 dager (12 år, 10 måned(er) og 0 dag(er)).

NOS 4280092 2K+ hunn 26.08.2015 Østensjøvannet (59.52N - 010.49Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[2,10] 13.12.2015 Lodshusvej 13, Skælskør (55.14N-011.15Ø), Sjælland, Denmark. 515 km S 109 dager (0 år, 3 måned(er) og 17 dag(er)).

Ærfugl (Common Eider, *Somateria mollissima*)

NOS CA33765 3K+ hunn 16.06.1999 Ny-Ålesund (75.55N - 012.30Ø), Svalbard.

[8,20] 03.07.2015 Storholmen (78.56N-012.13Ø), Svalbard. 7 km W 5861 dager (16 år, 0 måned(er) og 17 dag(er)).

NOS CA31604 2K+ hunn 18.05.2014 Vestre Røysa (58.00N-007.21Ø), Mandal, Vest-Agder.

[2,10] 10.10.2015 Store Torungen (58.23N-008.46Ø), Arendal, Aust-Agder, Norway. 93 km ENE 510 dager (1 år, 4 måned(er) og 24 dag(er)).

Kvinand (Goldeneye, *Bucephala clangula*)

NOS 4242293 2K+ hunn 19.04.2010 Krom Gård (dammen) (59.36N-010.45Ø), Vestby, Akershus & Oslo.

[2,01] 27.04.2015 Kroerveien 89, Danskerud (59.38N-010.49Ø), Ås, Akershus & Oslo, Norway. 5 km NE 1834 dager (5 år, 0 måned(er) og 8 dag(er)).

Vepsevåk (European Honey Buzzard, *Pernis apivorus*)

NOS 3017631 Pull. 17.08.2015, Våler, Hedmark. [9,34] 08.11.2015 Dabiso (06.40N - 003.06V), Ghana, Ghana. 6133 km SSW 83 dager (0 år, 2 måned(er) og 22 dag(er)).

Havørn (White-tailed Eagle, *Haliaeetus albicilla*)

NOS 109972 Pull. 20.06.1995 Bjarkøy, Troms. [2,43] 11.04.2015 Lundenes (68.53N-016.34 Ø), Harstad, Troms, Norway. 9 km SSW 7235 dager (19 år, 9 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 113669 Pull. 12.06.2005 Austevoll, Hordaland.

[7,28] 10.-18.01.2015 Dals-Ed (58.54N-011.

56Ø), Alvsborg, Sweden. 395 km ESE 3499 dager (9 år, 6 måned(er) og 30 dag(er)).

Steppehauk (Pallid Harrier, *Circus macrourus*)

SFH C236879 Pull. hunn 23.06.2015 Utajärvi, Oulo (Uleåborg), Finland.

[7,81] 18.08.2015 Reve (58.46N-005.31Ø), Klepp, Rogaland, Norway. 1278 km W 56 dager.

[7,81] 20.08.2015 Friluftshuset, Orre (58.44N-005.31Ø), Klepp, Rogaland. 1280 km W 58 dager.

Hønehauk (Goshawk, *Accipiter gentilis*)

NOS 395161 3k+ hann 06.02.2010 Blåstein (59.08N - 010.16Ø), Sandefjord, Vestfold.

[2,01] 11.04.2015 Engø (59.08N - 010.25Ø), Tjøme, Vestfold, Norway. 9 km E 1890 dager (5 år, 2 måned(er) og 2 dag(er)).

NOS 394112 Pull. 30.06.2014 Melhus, Sør-Trøndelag.

[7,28] 27.03.2015 Malaneset, Orrevatnet (58.45N-005.31Ø), Klepp, Rogaland, Norway. 560 km SSW 270 dager (0 år, 8 måned(er) og 27 dag(er)).

Spurvehauk (Eurasian Sparrowhawk, *Accipiter nisus*)

NOS 6229282 Pull. hunn 29.06.2014 Pinslehøgda (60.00N - 010.39Ø), Oslo, Akershus & Oslo.

[2,01] 28.04.2015 Etelsen, Verden (52.59N-009.07Ø), Niedersachsen, Germany. 786 km S 303 dager (0 år, 10 måned(er) og 1 dag(er)).

NOS 676815 1K hunn 16.09.2015 Revtangen OS (58.45N - 005.30Ø), Klepp, Rogaland.

[2,50] 26.12.2015 Gingelom (50.45N-005.08Ø), Limburg, Belgium. 889 km S 101 dager (0 år, 3 måned(er) og 9 dag(er)).

Fjellvåk

(Rough-legged Buzzard, *Buteo lagopus*)

NOS CA39701 1K hann 22.09.2015 Geilo (60.20N - 008.15Ø), Hol, Buskerud.

[2,01] 31.10.2015 Nordskoven, Jægerspris (55.54N - 011.57Ø), Hovedstaden, Denmark. 538 km SSE 39 dager (0 år, 1 måned(er) og 8 dag(er)).

Fargemerking av sothøne (bildet) og sivhøne ble startet i 2013 i Norge, og mange interessante resultater foreligger allerede. Foto: Carsten Lome.

Kongeørn (Golden Eagle, *Aquila chrysaetos*)

NOS 112043 Pull 24.06.1997 Stor-Elvdal, Hedmark.

[7,81] 05.12.2015 Nes, Buskerud, Norway. 147 km SSW 6738 dager (18 år, 5 måned(er) og 11 dag(er)).

NOS 112730 Pull. 07.06.2008 Karasjok, Finnmark.

[7,28] 04.-10.01.2015 Edsbyn (61.23N-015.51Ø), Gävleborg, Sweden. 996 km SSW 2402 dager (6 år, 6 måned(er) og 29 dag(er)).

Fiskeørn (Osprey, *Pandion haliaetus*)

NOS 275687 Pull. 06.07.2004 Grimstad, Aust-Agder.

[9,28] 20.12.2015 Delta du Saloum (13.36N - 016.31V), Senegal, Senegal. 5403 km SW 4184 dager (11 år, 5 måned(er) og 15 dag(er)).

Tårnfalk (European Kestrel, *Falco tinnunculus*)

NOS 6221655 Pull. 01.07.2010 Nordli (61.16N - 012.29Ø), Trysil, Hedmark

[2,65] 27.12.2015 Alagbado (06.42N-003.

22Ø), Nigeria, Nigeria. 6111 km S 2005 dager (5 år, 5 måned(er) og 28 dag(er)). Vårt første gjenfunn sør for Sahara.

Jaktfalk (Gyrffalcon, *Falco rusticolus*)

NOS CA37093 Pull. hann 22.06.2014 Karasjok, Finnmark.

[3,01] 05.06.2015 Dividalen (68.50N-019.33Ø), Målselv, Troms, Norway. 234 km WSW 348 dager (0 år, 11 måned(er) og 13 dag(er)).

Vandrefalk (Peregrine falcon, *Falco peregrinus*)

NOS 3015281 Pull. hunn 16.06.2007 Risør, Aust-Agder.

[2,38] 31.01.2015 Brødjehall, Hovs Hallar, Båstad (56.28N-012.43Ø), Skåne, Sweden. 326 km SE 2786 dager (7 år, 7 måned(er) og 19 dag(er)).

Vaktel (Common Quail, *Coturnix coturnix*)

BLB 24Z11405 2K+ hann 20.05.2014 Hamme Sint-Anna (51.06N-004.09Ø), Oost-Vlaanderen, Belgium.

[3,61] 27.07.2015 Averstadmoen, Kløfta (60.05N-011.08Ø), Ullensaker, Akershus & Oslo, Norway.

Mange norske tjeld er påsatt grønne fargeringer de siste årene, med koden T etterfulgt av 3 tall. Disse kan rapporteres på nettsiden www.ringmerking.no. Revtangen OS, Klepp i Rogaland 9.6.2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

1086 km N 433 dager (1 år, 2 måned(er) og 7 dag(er))

Sivhøne (Common Moorhen, *Gallinula chloropus*)

NOS 4271428 1K 24.12.2010 Tveitevannet (60.21N - 005.21Ø), Bergen, Hordaland.

[7,81] 30.03.-22.04.2015 Holmendammen (59.56N-010.40Ø), Oslo, Akershus & Oslo, Norway. 298 km E 1557 dager (4 år, 3 måned(er) og 5 dag(er)).

NOS 4232186 1K 30.12.2014 Tveitevannet (60.21N - 005.21Ø), Bergen, Hordaland.

[7,81] 26.-30.03.2015 Älvsjö (59.16N-017.58Ø), Stockholm, Sweden. 715 km E 86 dager (0 år, 2 måned(er) og 25 dag(er)).

Sothøne (Eurasian Coot, *Fulica atra*)

NOS 392801 1K 31.12.2004 Ortuvannet (60.20N-005.17Ø), Bergen, Hordaland.

[8,20] 01.04.2015 Lynghaugtjern (60.21N- 005.

17Ø) 2 km N.

[7,81] 29.12.2015 Ortuvannet 4015 dager (10 år, 12 måned(er) og 1 dag(er)).

NOS 3003204 2K+ 03.03.2005 Stokkavatnet (58.58N-005.41Ø), Stavanger, Rogaland.

[8,28] 18.01.-04.03.2015 Østensjøvannet (59.52N-010.49Ø), Oslo, Akershus & Oslo, Norway. 307 km ENE 3608 dager (9 år, 10 måned(er) og 14 dag(er)).

Et fargemerkingprosjekt rettet mot sothøne og sivhøne ble påbegynt i 2013, og har gitt en rekke interessante funn allerede. Prosjektet bruker grønne ringer med hvit skrift, og observasjoner kan rapporteres til fargeringsmerkings-siden på www.ringmerking.no.

Trane (Common Crane, *Grus grus*)

NOS 112402 Pull. Svorkmyran, Orkdal, Sør-Trøndelag 22.07.2000.

Adult sandlo påsatt flagg med kode Revtangen, Klepp i Rogaland 16.8.2015. Denne typen merking mangedobler antall tilbakemeldinger om ringmerkede fugler, se koden [8,81] i gjenfunnsversikten. Foto: Alf Tore Mjøs.

[9,81] flere steder bl.a. Strømmen, Rissa, Sør-Trøndelag 18.09.2015. (15 år, 1 måned og 27 dager). Ny norsk aldersrekord.

NOS BA23177 Pull. 16.07.2006 Strømnes, Sørli (64.08N - 013.52Ø), Lierne, Nord-Trøndelag. [9,81] 08.01.2015 Madrigalejo (39.07N-005.36V), Cáceres, Spain. 3059 km SW 3098 dager (8 år, 5 måned(er) og 25 dag(er)).

Tjeld (Eurasian Oystercatcher, *Haematopus ostralegus*)

GBT FA32465 4K+ 30.03.1991 Terrington Bund (52.49N - 000.17Ø), Norfolk, Great Britain. [2,14] 07.06.2015 Langnes Airport (69.41N-018.55Ø), Tromsø, Troms, Norway. 2103 km NNE 8835 dager (24 år, 2 måned(er) og 10 dag(er)).

NOS 5157988 Pull. 26.06.2007 Eidkjosen (69.40N-018.45Ø), Tromsø, Troms.

[8,20] 07.03.2015 Heacham (52.53N-000.27Ø), Norfolk, Great Britain. 2086 km SW 2811 dager (7 år, 8 måned(er) og 11 dag(er)).

Sandlo (Common Ringed Plover, *Charadrius hiaticula*)

NOS 8A56213 1K Ukjent 20.08.2010 Makkevika (62.30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 13.08.2015 Fanø Strand (55.24N-008.24Ø), Syddanmark, Denmark. 801 km SSE 1816 dager (4 år, 11 måned(er) og 24 dag(er)).

NOS 8A56575 1K 24.08.2012 Makkevika (62.30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 22.01.2015 Arel, Banc d'Arguin (19.56N-016.32V), Mauritania, Mauritania. 5036 km SSW 881 dager (2 år, 4 måned(er) og 28 dag(er)).

Tundralo (Grey Plover, *Pluvialis squatarola*)

NOS DA13593 1K 17.09.2006 Makkevika

Adult polarsnipe, merket på Island av et norsk prosjekt, kontrollert i Norge av Revtingen OS 07.08.2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

(62.30N - 006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,28] 06.03.2015 Dawlish Warren (50.36N,
03.26W) Devon, Great Britain. 1440 km SSW
3092 dager (8 år, 5 måned(er) og 17 dag(er))
Ny norsk aldersrekord.

NOS 7215514 1K 28.09.2013 Makkevika (62.
30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 12.01.2015 Odiel Marshes, Marismas
(37.10N-006.56V), Huelva, Spain. 2953 km
SSW 471 dager (1 år, 3 måned(er) og 14
dag(er)).

Vipe (Northern Lapwing, *Vanellus vanellus*)
NOS 6211044 Pull. 06.06.2015 Langvalen
(65.56N-012.13Ø), Herøy, Nordland.
[2,65] 02.08.2015 Brekkeidet (65.20N-012.
13Ø), Sømna, Nordland, Norway. 67 km S 57
dager (0 år, 1 måned(er) og 27 dag(er)).

Polarsnipe (Red Knot, *Calidris canutus*)
GBT SX20459 1K 11.09.2002 Admiral's Farm,

Terrington Marsh (52.48N-000.19Ø), Norfolk,
Great Britain.
[8,20] 16.08.2015 Revtingen (58.45N-005.
29Ø), Klepp, Rogaland, Norway. 736 km NNE
4722 dager (12 år, 11 måned(er) og 4 dag(er)).

NOS 7469662 2K+ Ukjent 26.05.2006 Indre
Brenna (70.31N-025.46Ø), Porsanger, Finn-
mark.
[9,81] 01.01.2015 Mistley, Stour Estuary (51.57N
- 001.04Ø), Essex, Great Britain. 2411 km SW
3142 dager (8 år, 7 måned(er) og 8 dag(er)).

Dvergsnipe (Little Stint, *Calidris minuta*)
NOS 5E01486 1K 30.08.2014 Makkevika (62.
30N - 006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 16.-20.08.2015 Lugar de Baixo, Maderia
(32.41N - 017.05V), Ilha da Madeira, Portugal.
3694 km SW 351 dager (0 år, 11 måned(er) og
17 dag(er)).

ESI T085767 1K 25.09.2014 Arnosa, Sanxenxo

Portugisisk ring på myrsnipe innfanget på Revtingen 17.8.2015. Det er alltid en god idé å dokumentere ringnummeret på fremmedkontroller. Foto: Alf Tore Mjøs.

(42.27N - 008.50V), Pontevedra, Spain.
[7,81] 01.06.2015 Øra naturreservat (59.10N-010.58Ø), Fredrikstad, Østfold, Norway. 2301 km NNE 249 dager (0 år, 8 måned(er) og 6 dag(er)).

Tundrasnipe

(Curlew Sandpiper, *Calidris ferruginea*)

NOS 8L05437 1K 30.08.2013 Makkevika (62.30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 28.03.2015 Salinas de Januibo (28.56N-013.49V), Isla de Lanzarote, Spain. 3999 km SSW 575 dager (1 år, 6 måned(er) og 28 dag(er)).

NOS 8M59523 1K 25.08.2014 Makkevika (62.30N - 006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.
[9,81] 08.12.2015 Baie d'Aouitf, Iwik, Banc d'Arguin (19.53N-016.17V), Mauritania, Mauritania. 5035 km SSW 470 dager (1 år, 3 måned(er) og 13 dag(er)).

Fjæreplytt (Purple Sandpiper, *Calidris maritima*)

NOS 8B10179 2K+ hann 13.06.2010 Longyearbyen (78.13N - 015.40Ø), Svalbard.
[9,81] 22.11.2015 The Headland, Hartlepool (54.42N - 001.11V), Cleveland, Great Britain. 2693 km SSW 1988 dager (5 år, 5 måned(er) og 11 dag(er)).

NOS 8B42683 1K 23.09.2012 Longyearbyen (78.13N-015.40Ø), Svalbard.
[9,81] 24.02, 25.-26.04, 03.05, 08.05, 26.12 og 31.12.2015 Brouwersdam (51.45N-003.49Ø), Zeeland, The Netherlands. 2979 km SSW 1189 dager (3 år, 3 måned(er) og 1 dag(er)).

Myrsnipe (Dunlin, *Calidris alpina*)

NOS 8L27738 1K 03.09.2008 Revtingen (58.45N - 005.29Ø), Klepp, Rogaland.
[8,20] 25.01.2015 Kimmel Bay (53.18N - 003.32V), Clwyd, Great Britain. 823 km SSW 2335 dager (6 år, 4 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS 8E02191 1K 01.08.2012 Longyearbyen (78.13N - 015.40Ø), Svalbard.

[9,81] 22.01.2015 Arel, Banc d'Arquin (19.56N -016.32V), Mauritania, Mauritania. 6696 km SW 904 dager (2 år, 5 måned(er) og 23 dag(er)).

Dobbeltbekkasin (*Great Snipe, Gallinago media*)

NOS DA34618 2K+ M Folldal, Hedmark 29.05.2007.

[8,20] samme kommune 02.06.2015.(8 år og 4 dager). Ny norsk aldersrekord.

Rugde (*Eurasian Woodcock, Scolopax rusticola*)

NOS 6221956 3K+ 25.03.2010 Revtingen OS (58.45N - 005.30Ø), Klepp, Rogaland.

[2,40] 01.07.2015 Nordre Løset (61.24N - 011.21Ø), Åmot, Hedmark, Norway. 438 km NE 1924 dager (5 år, 3 måned(er) og 8 dag(er)).

NOS 639980 2K+ 13.06.2014 Store Færder Ornitologiske stasjon (59.04N-010.31Ø), Tjøme, Vestfold.

[2,10] 24.01.2015 Kilburn (54.12N - 001.13V), North Yorkshire, Great Britain. 895 km WSW 225 dager (0 år, 7 måned(er) og 16 dag(er)).

Lappspove (*Bar-tailed Godwit, Limosa lapponica*)

NOS DA13587 1K 14.09.2006 Makkevika (62.30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[8,20] 12.08.2015 Hollum (53.26N - 005.39Ø), Ameland, The Netherlands. 1008 km S 3162 dager (8 år, 7 måned(er) og 28 dag(er)).

GBT DE77673 3K+ 30.01.2014 Booterstown (53.19N - 006.13V), Dublin, Ireland.

[8,81] 11.05.2015 Igeldas (70.13N - 024.56Ø), Porsanger, Finnmark, Norway. 2437 km NNE 466 dager (1 år, 3 måned(er) og 9 dag(er)).

Storspove (*Eurasian Curlew, Numenius arquata*)

NOS 4102570 Pull. 27.06.2011 Kaffiholen (58.40N-005.36Ø), Hå, Rogaland.

[1,01] 22.10.2015 Cornaig, Isle of Tiree (56.31N - 006.56V), Strathclyde Region, Great Britain. 782 km W 1578 dager (4 år, 3 måned(er) og 25 dag(er)).

Rødstilk (*Common Redshank, Tringa totanus totanus*)

NOS 7262845 1K 09.08.2013 Makkevika (62.30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 21.05.2015 Eiderwatt, Eidersperrwerk (54.15N-008.51Ø), Schleswig-Holstein, Germany. 931 km SSE 650 dager (1 år, 9 måned(er) og 12 dag(er)).

ESI 3M010602 3K+ 26.05.2015 Punta Balea, Cangas (42.14N-008.47V), Pontevedra, Spain.

[7,81] 22.06.2015 Tranøy (68.10N-015.36Ø), Hamarøy, Nordland, Norway. 3221 km NNE 27 dager (0 år, 0 måned(er) og 27 dag(er)).

Gluttsnipe

(*Common Greenshank, Tringa nebularia*)

GBT DE10395 2K+ 25.07.2009 Tarty, Ythan Estuary (57.20N-002.00V), Grampian Region, Great Britain.

[7,81] 03.05.2015 Espern, Åkersvika (60.47N -011.05Ø), Hamar, Hedmark, Norway. 838 km NE 2108 dager (5 år, 9 måned(er) og 8 dag(er)).

Strandsnipe

(*Common Sandpiper, Actitis hypoleucos*)

NOS 8288427 1K 26.08.2009 Lista Fyr (58.06N -006.34Ø), Farsund, Vest-Agder.

[7,28] 29.08.2015 Miñor river mouth, Baiona (42.07N-008.49V), Pontevedra, Spain. 2077 km SW 2194 dager (6 år, 0 måned(er) og 2 dag(er)).

Steinvender (*Turnstone, Arenaria interpres*)

NOO JA15969 Pull. Vardø lufthavn, Svartnes (70.21N - 031.01Ø), Vardø, Finnmark.

[7,28] 13.07.2015 Slettnes (71.05N-028.12Ø), Gamvik, Finnmark, Norway. 130 km NW 3664 dager (10 år, 0 måned(er) og 12 dag(er)).

NLA Z075580 1K+ 13.12.2012 Louik (19.59N -016.16V), Mauritania, Mauritania.

[8,81] 15.05.2015 Junkeren (59.52N-010.35Ø), Bærum, Akershus & Oslo, Norway. 4916 km NNE 883 dager (2 år, 4 måned(er) og 29 dag(er)).

Tyvjo (*Arctic Skua, Stercorarius parasiticus*)

NOS 6164264 Pull. 03.07.1996 Slettnes, Gamvik, Finnmark.

[7,28] 11.07.2015 Samme sted. 6947 dager (19 år, 0 måned(er) og 8 dag(er)).

Storjo (*Great Skua, Stercorarius skua*)

GBT HT22964 2K+ Ukjent 15.07.1990 Foula (60.07N-002.05V), Shetland, Great Britain.

Hettemåken JC3A ble merket ved Mølledammen på Bryne, Time, Rogaland i april 2012. Den er observert på Jæren også i 2013 og 2015, og på Fanø, Syddanmark i oktober 2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

[0,02] 22.03.2015 Arendal (58.28N-008.46Ø), Arendal, Aust-Agder, Norway. 641 km E 9016 dager (24 år, 8 måned(er) og 8 dag(er)).

NOS 3033471 Pull. 02.08.2015 Goksøyrrmyra, Runde (62.24N-005.36Ø), Herøy, Møre og Romsdal.

[2,01] 18.12.2015 Bornholms Lufthavn, Rønne (55.03N - 014.45Ø), Hovedstaden, Denmark. 971 km SE 138 dager (0 år, 4 måned(er) og 16 dag(er)).

Dvergmåke (Little Gull, *Larus minutus*)

SVS 4593785 Pull. 07.07.2013 Kluppi, Haparanda (65.37N-023.54Ø), Norrbotten, Sweden.

[7,28] 01.06.2015 Øra (59.11N-010.58Ø), Fredrikstad, Østfold, Norway. 974 km SW 694 dager (1 år, 10 måned(er) og 24 dag(er)).

Hettemåke, Black-headed Gull, *Larus ridibundus*
NOS 695477 Pull. Ukjent 18.06.1987 Hålands-

vatnet (58.58N-005.38Ø), Randaberg, Rogaland.

[7,81] 19.04.2015 Mosvatnet, østsiden (58.57N -005.43Ø), Stavanger, Rogaland, Norway. 5 km ESE 10167 dager (27 år, 10 måned(er) og 1 dag(er)).

NOS K03010 3K+ F 09.04.2013 Frognerparken (59.56N-010.42Ø) Oslo, Akershus & Oslo.

[7,81] 12.01.2015 Eirol Landfil (40.36N-008.34V) Aveiro, Portugal 2528 km SV (1 år, 9 måned(er) og 3 dag(er)).

Fiskemåke (Common Gull, *Larus canus*)

NOO MA04132 Pull. 09.07.1984 Guldholmen (59.26N-010.35Ø), Moss, Østfold.

[7,28] 27.01.-04.02.2015 Hanstholm havn, Hanstholm (57.07N-008.35Ø), Viborg, Denmark. 283 km SSW 11159 dager (30 år, 6 måned(er) og 19 dag(er)). Den nest eldste som er registrert i Norge.

Tabell 6. Antall pullmerkede måker som ble påsatt fargering i 2015, fordelt på fylke. Fargemerkning av måker genererer et stort antall avlesninger/kontroller i løpet av et år, langt flere enn det som er praktisk å oppsummere enkeltvis i gjenfunnsrapporten. Mesteparten av avlesningene ligger foreløpig i databasen til nettsiden www.ringmerking.no, og lastes ned til ringmerkings-sentralens database ved behov. De gjenfunnene/kontrollene som listes opp i gjenfunnsdelen må sees på som et lite utvalg, mens resten av kontrollene blir oppsummert i tabeller.

	Fiskemåke <i>L.canus</i>	Gråmåke <i>L.argentatus</i>	Hettemåke <i>L.ridubundus</i>	Sildemåke <i>L.fuscus</i>	Svartbak <i>L.marinus</i>	Sum
Fylke/County						
Aust-Agder	69	135		135	156	495
Buskerud	3	1				4
Finnmark		53			39	92
Hedmark			74			74
Hordaland	6	70		16	4	96
Møre og Romsdal	8	188		48	40	284
Nordland				31	1	32
Oppland		26		5		31
Oslo og Akershus	47	128	111	104	22	412
Rogaland	126	98	83	345	94	746
Telemark	1	6		8	3	18
Vest-Agder	38	292		270	320	920
Vestfold	1			10		11
Østfold		9	1		6	16
Sum	299	1006	269	972	685	3231

NOS 5168450 1K 18.08.2010 Prestvannet (69.39 N-018.56Ø), Tromsø, Troms.
[2,50] 22.01.2015 Basildon (51.34N-000.29Ø), Essex, Great Britain. 2227 km SW 1618 dager (4 år, 5 måned(er) og 4 dag(er)).

Sildemåke (Lesser Black-backed Gull, *Larus fuscus*)
GBT FA67490 4K 06.12.1994 Gloucester land-fill site (51.51N-002.16V), Gloucester, Great Britain.
[8,81] 25.07.2015 Lista Fyr (58.06N-006.34Ø), Farsund, Vest-Agder, Norway. 892 km NE 7536 dager (20 år, 7 måned(er) og 17 dag(er)).

NOS 4266232 Pull. 26.07.2010 Heimlaukøya, Lemmingsvær (69.02N-016.53Ø) Tranøy, Troms.
[7,81] 02.02.2015 Kartong (13.04N-016.45V) Gambia 6657 km SSV (4 år, 6 måned(er) og 7 dag(er)).

Gråmåke (Herring Gull, *Larus argentatus*)

NOS 4114607 Pull. 27.06.1988 Flatøy (69.03N-016.30Ø), Bjarkøy, Troms.
[2,31] 01.01.2015 Voormalige Schenkeldijk, Goedereede (51.47N-003.58Ø), Zuid-Holland, The Netherlands. 2030 km SSW 9684 dager (26 år, 6 måned(er) og 5 dag(er)).

GBT GC22859 2K 13.01.2007 Gloucester land-fill site (51.51N-002.16V), Gloucester, Great Britain.
[7,81] 12.03.2015 Vardø Havn (70.22N-031.06Ø), Vardø, Finnmark, Norway. 2663 km NNE 2980 dager (8 år, 1 måned(er) og 28 dag(er)).

Hybrid Polarmåke X Gråmåke (Hybrid Glaucous Gull x Herring Gull, *Larus hyperboreus x argentatus*)

NOS 4273043 2K 21.03.2014 Breiavatnet

Tabell 7. Antall av de ulike måkeartene som ble fanget som flygedyktige i 2015 (aldersklasser fra 1K-5K+), fordelt på fylke. I tillegg ble det også merket 3 grønlandsmåker, 1 kaspimåke, 6 krykkje og 1 ringnebbmåke.

	Fiskemåke	Gråmåke	Hettemåke	Polarmåke	Sildemåke	Svartbak	Sum
	<i>L.canus</i>	<i>L.argentatus</i>	<i>L.ridubundus</i>	<i>L.hyperboreus</i>	<i>L.fuscus</i>	<i>L.marinus</i>	
Fylke/County							
Aust-Agder	10			1		1	12
Buskerud	1	30			5	1	37
Finnmark		154		10		10	174
Hordaland	298	71	5	1	45	1	421
Møre og Romsdal	4	20				12	36
Nord-Trøndelag		18					18
Nordland		1					1
Oppland	14		1				15
Oslo og Akershus	73	219	268		120	7	687
Rogaland	413	105	121		108	7	754
Sogn og Fjordane		2					2
Svalbard				9			9
Sør-Trøndelag		3					3
Telemark	1	4					5
Troms	8	4				3	15
Vest-Agder	12	86			44	6	148
Vestfold	12	4				3	19
Østfold	28	120	5		6	1	160
Sum	874	841	400	21	328	52	2516

(58.58N-05.44Ø), Stavanger, Rogaland.
[2,34] 16.12.2015 Árnæs, Drangsnæs, Westfjords
(65.53N-21.12W), Strandasýsla, Iceland. 1567
km NNW 635 dager (1 år, 8 måned(er) og
25 dag(er)).

Polarmåke (*Glaucous Gull, Larus hyperboreus*)

NOS 372050 Pull. 13.07.1992 Kapp Kolthoff
(74.20N-019.07Ø), Bear Island (Bjørnøya).
[8,81] 03.07.2015 Kvalrosselva (74.22N-019.
09Ø), Bear Island (Bjørnøya). 4 km NNE 8390
dager (22 år, 11 måned(er) og 19 dag(er)). Ny
norsk aldersrekord!

Grønlandsmåke (*Iceland Gull, Larus glaucoides*)

NOS 4276164 2K 11.03.2015 Stoa, Langesund
(59.00N-009.45Ø), Bamble, Telemark.
[7,81] 10.04.2015 Vik (60.05N-010.17Ø),

Hole, Buskerud. 123 km NNE 30 dager (0 år,
0 måned(er) og 30 dag(er)).

[7,81] 23.04.2015 Elveparken (59.44N-010.
13Ø), Drammen, Buskerud. 86 km NNE 43
dager (0 år, 1 måned(er) og 13 dag(er)).

[7,81] 26.04.2015 Nidarø (63.26N-010.23Ø),
Trondheim, Sør-Trøndelag. 493 km NNE 46
dager (0 år, 1 måned(er) og 16 dag(er)).

[7,81] 01.05.2015 Indre Kvarøy (66.29N-
012.58Ø), Lurøy, Nordland. 86 km NNE 43
dager (0 år, 1 måned(er) og 21 dag(er)).

Svartbak (*Great Black-backed Gull, Larus marinus*)

GBT MA26882 4K+ 21.10.2011 Rainham Tip
(51.29N - 000.12Ø), London, Great Britain.

[8,82] 28.07.2015 Hornøya (70.23N-031. 09Ø),
Vardø, Finnmark, Norway. 2624 km NNE 1376
dager (3 år, 9 måned(er) og 7 dag(er)).

Tabell 8. Antall avlesninger av fargemerkede måker i norge i 2015, fordelt på fylker.

	Fiskemåke <i>L.canus</i>	Gråmåke <i>L.argentatus</i>	Hettemåke <i>L.ridibundus</i>	Polarmåke <i>L.hyperboreus</i>	Sildemåke <i>L.fuscus</i>	Svartbak <i>L.marinus</i>	Sum
Fylke/County							
Aust-Agder	7	82	1	1	12	17	120
Buskerud	1	337	22		14	10	384
Finnmark	1	97		6		17	121
Hedmark	2		5				7
Hordaland	1361	1416	12	3	169	6	2967
Møre og Romsdal	4	597				70	671
Nordland	4	4			2	1	11
Oppland	12	12	1				25
Oslo og Akershus	190	2828	2246		323	49	5636
Rogaland	2723	954	671	1	279	36	4664
Sogn og Fjordane	8	5					13
Svalbard				9			9
Sør-Trøndelag	3	4					7
Telemark	3	59	4		1	12	79
Troms	6	2					8
Vest-Agder	39	1505	3		209	130	1886
Vestfold	9	30	9		2	4	54
Østfold	21	671	4		27	9	732
Sum	4394	8603	2978	20	1038	361	17394

NOS 354859 Pull. 25.06.1988 Markøy (58.00N - 006.59Ø), Lyngdal, Vest-Agder.

[7,28] 13.09, 20.09 og 16.10.2015 Boulogne sur mer, port (50.43N-001.35Ø), Pas-de-Calais, France. 882 km SSW 9941 dager (27 år, 2 måned(er) og 18 dag(er)).

Krykkje (Black-legged Kittiwake, *Rissa tridactyla*)
NOO MA22149 Pull. 20.07.1990 Hornøya, Vardø, Finnmark.

[7,28] 22.07.2015 Samme sted. 9133 dager (25 år, 0 måned(er) og 2 dag(er)).

FRP FX21610 2K+ 28.01.2009 Cambo-les-Baines (43.21N-001.24V), Pyrénées-Atlantiques, France.

[2,01] 05.07.2015 Indre Ymerdalen (74.21N-019.03Ø), Bear Island (Bjørnøya), Arctic Ocean. 3595 km N 2349 dager (6 år, 5 måned(er) og 4 dag(er)).

Makrellterne (Common Tern, *Sterna hirundo*)

NOO JB30736 Pull. 16.06.1997 Bomme (59.08N-010.54Ø), Hvaler, Østfold.

[2,65] 05.06.2015 Bastøy Fyr (59.23N-010.32Ø), Horten, Vestfold, Norway. 35 km NW 6563 dager (17 år, 11 måned(er) og 19 dag(er)).

NOS 7543109 Pull. 27.06.2013 Sundsvika, Sund (59.17N-005.14Ø), Karmøy, Rogaland.

[8,20] 24.08.2015 Seal Sands, Teesmouth, Stockton-on-Tees (54.37N-001.12V), Cleveland, Great Britain. 648 km SW 788 dager (2 år, 1 måned(er) og 26 dag(er)).

Lomvi (Common Guillemot, *Uria aalge*)

SVS AAX021 Pull. 24.06.2007 Stora Karlsö (57.17N - 017.58Ø), Gotland, Sweden.

[8,20] 30.06.2015 Sklinna (65.12N - 010.57Ø), Leka, Nord-Trøndelag, Norway. 955 km NNW 2928 dager (8 år, 0 måned(er) og 6 dag(er)).

Fiskemåken JOK8 er pullusmerket i Estland i 2010, og ble kontrollert og påsatt fargering i Byparken, Bergen 22.11.2011. Siden har den vært fast vintergjest i Bergen. Foto: Alf Tore Mjøs.

Sildemåken JN5V i typisk 3K-drakt Breiavatnet, Stavanger, Rogaland 13.5.2015. Fuglen ble merket ved Breiavatnet som 1K i september 2013, og overvintret ved Agadir i Marokko vinteren 2013/2014 (rapportert både i desember 2013 og januar 2014). I oktober 2014 ble den rapportert fra Vendee i Frankrike, før den var tilbake i Agadir, Marokko i januar 2015. At de først dukker opp igjen i Norge som 3K er typisk for sildemåka. Foto: Alf Tore Mjøs.

Tabell 9. Antall kontroller/avlesninger av fargemerkede måker i utlandet i 2015, fordelt på land/havområde.

	Fiskemåke <i>L.canus</i>	Gråmåke <i>L.argentatus</i>	Hettemåke <i>L.ridibundus</i>	Sildemåke <i>L.fuscus</i>	Svartbak <i>L.marinus</i>	Sum
Belgia		1	1	5	3	10
Biscayabukta				1		1
Danmark	12	332	33	29	828	1234
Finland	1	3				4
Frankrike	20	39	46	47	114	266
Gambia				9		9
Irland	1		17			18
Marokko				53		53
Mauritania				4		4
Nederland	45	66	58	92	422	683
Nordsjøen		1		3	2	6
Portugal			2	100		102
Russland		1				1
Senegal				1		1
Spania			3	210		213
Storbritannia	33	13	162	55	124	387
Sverige		16	1	1	29	47
Tunis				4		4
Tyskland	2	5	2	8	7	24
Sum	116	477	323	621	1529	3067

NOS 3015566 3K+ 08.07.2008 Sklinna (65.12N-010.57Ø), Leka, Nord-Trøndelag.

[2,34] 14.04.2015 Vikvågen (65.18N-012.07Ø), Sømna, Nordland, Norway. 55 km ENE 2471 dager (6 år, 9 måned(er) og 6 dag(er)).

Polarlomvi (Brünnich's Guillemot, *Uria lomvia*)

NOS 4106126 3K+ 13.07.1990 Hornøya, Vardø, Finnmark.

[8,20] 01.07.2015 Samme sted. 9119 dager (24 år, 11 måned(er) og 18 dag(er)).

NOS 4181240 Pull. Ukjent 24.07.2014 Polarlomvihylla (74.20N-019.05Ø), Bear Island (Bjørnøya).

[2,10] 14.02.2015 +/- 2 uker near Nuuk (64.11N-051.54V), Nuuk, Greenland. 2797 km WSW 205 dager (0 år, 6 måned(er) og 26 dag(er)).

Alke (Razorbill, *Alca torda*)

NOS 499204 2K+ 17.07.1996 Hornøya (70.23N-031.09Ø), Vardø, Finnmark.

[2,76] 05.12.2015 Kolvik, Uddevalla (58.20N-011.35Ø), Västra Götaland, Sweden. 1623 km SW 7080 dager (19 år, 4 måned(er) og 18 dag(er)).

Teist (Black Guillemot, *Cepphus grylle*)

NOS 5165818 2K+ 09.07.2008 Sklinna, Leka, Nord-Trøndelag.

[8,20] 21.06.2015 Samme sted. 2538 dager (6 år, 11 måned(er) og 12 dag(er)).

Alkekonge (Little Auk, *Alle alle*)

NOS DA38026 2K+ 20.08.2003 Arie kammen, Hornsund, Svalbard.

[8,20] 10.08.2015 Samme sted. 4373 dager (11 år, 11 måned(er) og 21 dag(er)).

Gråmåken JA27 ble pullusmerket Rauna, Farsund, Vest-Agder 1.7.2015, og dukket så opp på en minkfarm på Øksnevad, Klepp, Rogaland 2 måneder seinere. Fargeringer bidrar til mye ny kunnskap om hvilke ressurser som er viktige for måkebestandene. På enkelte minkfarmar er det mye mat å hente, siden mye av minkføret går rett gjennom buret og ned på bakken mellom minkhusene. Foto: Alf Tore Mjøs.

Lunde (Atlantic Puffin, *Fratercula arctica*)

NOS MA26682 4K+ 28.07.1991 Hernyken, Røst, Nordland.

[8,20] 16.07.2015 Samme sted. 8754 dager (23 år, 11 måned(er) og 19 dag(er)).

GBT EX32213 4K+ 24.06.2011 Isle of May (56.11N - 002.34V), Fife Region, Great Britain. [2,78] 17.01.2015 Solastranden sør (58.52N-005.35Ø), Sola, Rogaland, Norway. 569 km NE 1303 dager (3 år, 6 måned(er) og 27 dag(er)).

Ringdue (Common Wood-Pigeon, *Columba palumbus*)

NOS 4242196 2K+ 21.04.2010 Torderød, Moss, Østfold.

[8,20] 13.05.2015 Samme sted. 1848 dager (5 år, 0 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS 454281 2K+ 04.03.2010 Bømyra (59.00N -005.34Ø), Randaberg, Rogaland.

[2,10] 24.01.2015 Tim (56.12N-008.17Ø), Midtjylland, Denmark. 351 km SSE 1787 dager (4 år, 10 måned(er) og 20 dag(er)).

Hubro (Eurasian Eagle-Owl, *Bubo bubo*)

NOS 104869 Pull. 14.06.2003 Eigersund, Rogaland.

[3,43] 12.07.2015 Sirdal, Vest-Agder, Norway. 83 km NE 4411 dager (12 år, 0 måned(er) og 28 dag(er)).

Kattugle (Tawny Owl, *Strix aluco*)

NOS 334550 Pull.14.05.1999 Vatne (58.51N -005.48Ø), Sandnes, Rogaland.

[8,20] 01.05.2015 Høyland (58.50N - 005.45Ø), Sandnes, Rogaland, Norway. 4 km SW 5831 dager (15 år, 11 måned(er) og 17 dag(er)).

NOS 326706 Pull. 01.06.2008 Fiskely (60.52N-010.56Ø), Ringsaker, Hedmark.
[3,46] 03.11.2015 Nordre Ulleren gård, Røyse (60.04N-010.13Ø), Hole, Buskerud, Norway. 97 km SSW 2711 dager (7 år, 5 måned(er) og 3 dag(er)).

Lappugle (Great Grey Owl, *Strix nebulosa*)

NOS 232864 Pull. 31.05 Åmot, Hedmark.
[8,20] 16.04.2015 Omholt (58.26N-008.39Ø), Arendal, Aust-Agder, Norway. 338 km SSW 320 dager (0 år, 10 måned(er) og 16 dag(er)).

Slagugle (Ural Owl, *Strix uralensis*)

SVS 9274689 Pull 21.05.1999 Dalarna, Sverige.
[8,20] 16.05.2015 Åsnes, Hedmark 130 km W 5839 dager (15 år, 11 måned(er) og 25 dag(er)).

Hornugle (Long-eared Owl, *Asio otus*)

SFH H180407 3K+ 19.11.2011 Kauhava, Etelä-Pohjanmaa (63.07N-022.54Ø), Vaasa (Vasa), Finland.
[0,02] 09.05.2015 Bustnes (66.16N-013.54Ø), Rana, Nordland, Norway. 552 km NW 1267 dager (3 år, 5 måned(er) og 20 dag(er)).

Perleugle (Tengmalm's Owl, *Aegolius funereus*)

SVS 7133034 4K+ 06.10.2008 Ottenby (56.12N-016.24Ø), Öland, Sweden.
[8,20] 20.03.2015 Jomfrulund (58.53N-009.36Ø), Kragerø, Telemark, Norway. 502 km NW 2356 dager (6 år, 5 måned(er) og 14 dag(er)). Samme fugl ble også kontrollert på Falsterbo i Sverige 29.10.2008.

NOS JD03626 Pull. 09.06.2014 Rauland (59.42N-008.06Ø), Vinje, Telemark.
[8,20] 25.09.2015 Hanko Bird Observatory (59.49N-022.54Ø), Uusimaa (Nyland), Finland. 827 km E 473 dager (1 år, 3 måned(er) og 19 dag(er)).

Nattravn

(Eurasian Nightjar, *Caprimulgus europaeus*)

NOS 7464060 1K+ 30.08.2014 Ytre Årsnes (58.08N-008.13Ø), Lillesand, Aust-Agder.
[8,20] 15.09.2015 Struharov (49.57N-014.45Ø), Stredocesky & Praha, Czech Republic. 1003 km SSE 381 dager (1 år, 0 måned(er) og 16 dag(er)).

Tårnseiler (Common Swift, *Apus apus*)

NOS 8A84262 Pull. 20.07.2006 Rekeland, Sokndal, Rogaland.
[8,20] 13.07.2015 Samme sted. 3280 dager (8 år, 11 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 8207957 Pull. 21.07.2007 Holte (63.05N-009.16Ø), Rindal, Møre og Romsdal.
[8,20] 08.08.2015 Glærum (62.59N-008.38Ø), Surnadal, Møre og Romsdal, Norway. 34 km WSW 2940 dager (8 år, 0 måned(er) og 18 dag(er)).

Flaggspett

(Great Spotted Woodpecker, *Dendrocopos major*)

NOS DA18401 1K hann 12.09.2010 Furu-toppen, Mandal, Vest-Agder.
[7,28] 26.05.2015 Fladen, Anderåsen. 0 km 1717 dager (4 år, 8 måned(er) og 14 dag(er)).

Sandsvale (Sand Martin, *Riparia riparia*)

NOS HC67301 2K+ 24.06.2012 Foss Vatne, Sandnes, Rogaland.
[8,20] 27.06.2015 Samme sted. 1098 dager (3 år, 0 måned(er) og 3 dag(er)).

Låvesvale (Barn Swallow, *Hirundo rustica*)

NOS 9H17143 1K 31.07.2011 Tengesdal, Bjerkreim, Rogaland.
[8,20] 10.09.2015 Samme sted. 1502 dager (4 år, 1 måned(er) og 10 dag(er)).

Trepiplerke (Tree Pipit, *Anthus trivialis*)

NOS EH64162 1K 26.08.2014 Mølen (58.58N-009.50Ø), Larvik, Vestfold.
[8,20] 19.05.2015 Greifswalder Oie (54.15N-013.55Ø), Mecklenburg-Vorpommern, Germany. 580 km SSE 266 dager (0 år, 8 måned(er) og 23 dag(er)).

Heipiplerke (Meadow Pipit, *Anthus pratensis*)

NOS EE52798 1K 30.06.2012 Søre merkeskog, Utsira, Rogaland.
[8,20] 03.05.2015 Samme sted. 1037 dager (2 år, 10 måned(er) og 5 dag(er)).

NOS EJ41775 1K 27.08.2014 Nesseby Ringing Station (70.08N-028.51Ø), Nesseby, Finnmark.

[8,20] 24.10.2015 Heisteeg, Tilburg (51.32N-005.00Ø), Noord-Brabant, The Netherlands.

Det ble ringmerket 488 perleugler i Norge i 2015. Dette tallet er en nedgang på 52 % i forhold til snittet for perioden 2006-14, men det er som forventet for en smågnagerspesialist i et år med liten tilgang på mat. Fuglen på bildet havnet i fangstnettene på Titran, Frøya i Trøndelag 22.9.2015. Foto: Magne Myklebust.

2402 km SW 423 dager (1 år, 1 måned(er) og 28 dag(er)).

Skjærpiplerke (Rock Pipit, *Anthus petrosus*)

NOS 8E28377 1K+ Ukjent 08.10.2011 Makkevika (62.30N-006.01Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[8,81] 02.12.2015 Grenå Havn, Grenå (56.24N-010.55Ø), Midtjylland, Denmark. 732 km SSE 1516 dager (4 år, 1 måned(er) og 24 dag(er)).

NOS ED00903 1K hunn 14.08.2015 Makkevika (62.30N-006.02Ø), Giske, Møre og Romsdal.

[9,81] 03.-07.11.2015 Burgo Estuary (43.19N-008.22V), La Coruña, Spain. 2328 km SSW 81 dager (0 år, 2 måned(er) og 20 dag(er)).

Vintererle (Grey Wagtail, *Motacilla cinerea*)

NOS EF63561 Pull. 01.06.2015 Schultsedalen (59.07N - 011.23Ø), Halden, Østfold.

[8,20] 20.10.2015 Strandslag Kiefteglop,

Callantsoog, Schagen (52.49N-004.41Ø), Noord-Holland, The Netherlands. 814 km SW 141 dager (0 år, 4 måned(er) og 21 dag(er)).

Linerle (White Wagtail, *Motacilla alba*)

NOS EE85428 3K+ hann Revtingen OS, Klepp, Rogaland.

[8,20] 13.06.2015 Samme sted. 1149 dager (3 år, 1 måned(er) og 24 dag(er)).

SVS 1ET33838 1K Ukjent 04.09.2014 Nidingen (57.18N-011.54Ø), Halland, Sweden.

[8,20] 24.08.2015 Ølen (59.36N-005.49Ø), Vindafjord, Rogaland, Norway. 437 km NW 354 dager (0 år, 11 måned(er) og 20 dag(er)).

Sidensvans (Bohemian Waxwing, *Bombycilla garrulus*)

NOS 8C12196 3K+ hann 09.03.2013 Barstadvik (62.22N-006.12Ø), Ørsta, Møre og Romsdal.

[8,20] 29.03.2015 Vällivainio (65.01N-025.29Ø), Oulu (Uleåborg), Finland. 990 km ENE 750 dager (2 år, 0 måned(er) og 19 dag(er)).

Fossekal (White-throated Dipper, *Cinclus cinclus*)
SVS 3E35869 1K hunn 04.12.2009 Torhags-skärr, Åby (58.40N-016.11Ø), Östergötland, Sweden.

[2,34] 01.06.2015 Lomtjønn, Fyribøvatnet (59.41N-008.33Ø), Hjartdal, Telemark, Norway. 450 km WNW 2005 dager (5 år, 5 måned(er) og 28 dag(er)).

NOS 8A87868 Pull. 14.05.2011 Kjetevatnet (58.36N-008.06Ø), Birkenes, Aust-Agder.

[9,81] 09.04.2015 Liknes (58.19N-006.57Ø), Kvinesdal, Vest-Agder, Norway. 74 km WSW 1426 dager (3 år, 10 måned(er) og 26 dag(er)).

Gjerdsmett

(Winter Wren, *Troglodytes troglodytes*)

NOS HC50063 1K 21.10.2012 Bømyra, Randaberg, Rogaland.

[8,20] 15.10.2015 Samme sted. 1089 dager (2 år, 11 måned(er) og 24 dag(er)).

NOS HC52984 1K+ 23.09.2015 Tangen, Ergavatnet (58.44N-005.33Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 04.10.2015 Birkeland (58.21N-006.09Ø), Sokndal, Rogaland, Norway. 55 km SE 11 dager (0 år, 0 måned(er) og 11 dag(er)).

Jernspurv (Dunnock, *Prunella modularis*)

NOS EC89040 1K 16.09.2010 Dybo, Mandal, Vest-Agder.

[8,20] 28.04.2015 Samme sted. 1685 dager (4 år, 7 måned(er) og 12 dag(er)).

NOS EF24200 1K 07.09.2013 Fornebu Storøya (59.53N-010.36Ø), Bærum, Akershus & Oslo.

[8,20] 23.10.2015 Huarte (Camino de Berroa) (42.50N-001.35V), Navarra, Spain. 2067 km SSW 776 dager (2 år, 1 måned(er) og 14 dag(er)).

Nattergal (Thrush Nightingale, *Luscinia luscinia*)

NOS EC08249 1K 28.06.2010 Store Færder, Tjøme, Vestfold.

[8,20] 24.05.2015 Samme sted. 1791 dager (4 år, 10 måned(er) og 26 dag(er)).

Rødstrupe (European Robin, *Erithacus rubecula*)

NOS EC76797 1K 03.11.2011 Grimstadvatnet, Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 15.12.2015 Samme sted. 1503 dager (4 år, 1 måned(er) og 12 dag(er)).

NOS 5E56373 1K 07.09.2006 Jomfruland O-runden (58.52N-009.36Ø), Kragerø, Telemark.

[1,19] Desconocido (37.18N-006.15V), Cádiz, Spain. 2654 km SSW 3262 dager. Dato for funn ukjent.

Rødstjert

(Common Redstart, *Phoenicurus phoenicurus*)

NOS HC42145 1K hann 10.09.2013 Lista fyr (58.06N-006.34Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 09.09.2015 Akerøya (59.02N - 010.53Ø), Hvaler, Østfold, Norway. 271 km ENE 729 dager (1 år, 11 måned(er) og 29 dag(er)).

NOS HE86420 2K hann 23.05.2014 Ryvingen Fyr (57.58N-007.29Ø), Mandal, Vest-Agder.

[2,44] 25.04.2015 +/- 1 dag Rhede-Krechting (51.49N-006.41Ø), Münster, Germany. 685 km S 337 dager (0 år, 11 måned(er) og 3 dag(er)).

Steinskvett

(Northern Wheatear, *Oenanthe oenanthe*)

NOS 8M89058 2K hunn 29.05.2011 Lista fyr, Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 13.06.2015 Gunnarshaug. 0 km. 1476 dager (4 år, 0 måned(er) og 15 dag(er)).

Ringtrost (Ringed Ouzel, *Turdus torquatus*)

NOS 7533503 1K hunn 01.10.2011 Heimøya (65.12N - 01059Ø), Leka, Nord-Trøndelag.

[2,01] 26.04.2015 Ströhnstrasse, Versmold (52.01N-008.08Ø), Nordrhein-Westfalen, Germany. 1475 km S 1303 dager (3 år, 6 måned(er) og 25 dag(er)).

Svarttrost (Common Blackbird, *Turdus merula*)

NOS 7453951 1K hann 04.12.2005 Bømyra, Randaberg, Rogaland.

[8,20] 11.06.2015 Samme sted. 3476 dager (9 år, 6 måneder og 7 dager). Ny norsk aldersrekord.

NOS 7461630 1K 10.10.2013 Nedre Våge (57.59N-007.03Ø), Lindesnes, Vest-Agder.

Ringmerkingssentralen – en del av Museum Stavanger

Museum Stavanger (MUST). Foto: Elisabeth Tønnesen.

Den norske ringmerkingssentralen drives av Museum Stavanger (MUST). Miljødirektoratet har det overordnede ansvaret for lovverk og lisensiering av ringmerkere, og bidrar økonomisk til driften av ringmerkingssentralen.

Ringmerkingssentralens nettsider finner du her: stavangermuseum.no/ringmerkingssentralen. Her finner man bl.a. et online rapporterings-skjema og GjenfunnsAtlas Online, der man kan generere sine egne gjenfunns-kart mm. Disse nettsidene inneholder også mye informasjon for ringmerkerne, inkl. nedlasting av og innføring i program-

varen RingAccess, lister over ringstørrelser, rapporteringskrav og tidsfrister, instruks angående årsrapport, lisensiering og regelverk. Bruk disse internettressursene!

Den norske ringmerkingssentralen samarbeider med andre sentraler via samarbeidsorganet EURING <https://euring.org/>. EURING administrerer bl.a. the EURING Data Bank (EDB), som inneholder gjenfunnsdata fra hele Europa. EURING samler, kvalitetssikrer og leverer ut data til prosjekter som trenger tilgang til ringmerkingsdata fra større geografiske områder.

[2,40] 04.03.2015 Killadeas (54.26N - 007.40V), Fermanagh, Great Britain. 989 km WSW 510 dager (1 år, 4 måned(er) og 22 dag(er)).

Gråtrost (Fieldfare, *Turdus pilaris*)

NOS 7524740 1K hunn 07.10.2010 Sofiemyr, Oppegård, Akershus & Oslo.

[8,20] 06.06.2015 Samme sted. 1703 dager (4 år, 7 måned(er) og 30 dag(er)).

GBT LH23674 2K hunn 19.01.2015 North Wheatley, Retford (53.21N-000.52V), Nottinghamshire, Great Britain.

[2,61] 06.06.2015 Fjellvegen (59.21N-006.15Ø), Suldal, Rogaland, Norway. 797 km NNE 138 dager (0 år, 4 måned(er) og 16 dag(er)).

Måltrost (Song Thrush, *Turdus philomelos*)

NOS 8283141 2K 29.04.2011 Store Færder (59.04N – 010.31Ø), Tjøme, Vestfold.

[2,10] 01.11.2015 Saint-Laurent-Medoc (45.09N – 000.51V), Gironde, France. 1710 km SSW 1647 dager (4 år, 6 måned(er) og 3 dag(er)).

NOS 8B64629 1K 23.09.2012 Barstadvik (62.22N-006.12Ø), Ørsta, Møre og Romsdal.

[2,19] 15.02.2015 Sousel (38.57N-007.40V), Portalegre, Portugal. 2765 km SSW 875 dager (2 år, 4 måned(er) og 21 dag(er)).

Rødvingetrost (Redwing, *Turdus iliacus*)

NOS 8B73151 2K+ 21.08.2012 Borrevannet, Horten, Vestfold.

[8,20] 12.08.2015 Samme sted. 1086 dager (2 år, 11 måned(er) og 22 dag(er)).

NOO EB13852 1K 04.09.2015 Stabbursnes (70.10N-024.54Ø), Porsanger, Finnmark.

[8,20] 23.11.2015 Leigh Sinton (52.09N-002.19V), West Midlands, Great Britain. 2432 km SW 80 dager (0 år, 2 måned(er) og 19 dag(er)).

Gresshoppesanger

(Grasshopper Warbler, *Locustella naevia*)

NOS EH15187 2K+ hann 01.07.2014 Hovden (62.21N-005.58Ø), Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 04.-19.05.2015 Evja, Sandsøya (62.15N-005.28Ø), Sande, Møre og Romsdal, Norway. 28 km WSW 307 dager (0 år, 10 måned(er) og 3 dag(er)).

Sivsanger

(Sedge Warbler, *Acrocephalus schoenobaenus*)

NOS ED87276 2K+ 25.06.2011 Foss Vatne (58.50N-005.50Ø), Sandnes, Rogaland.

[8,20] 29.08.2015 Réserve du Massereau (47.15N-001.56V), Frossay, France. 1387 km SSW 1526 dager (4 år, 2 måned(er) og 4 dag(er)).

NOS HC52642 1K 03.09.2015 Tangen, Ergavatnet (58.44N-005.33Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 02.10.2015 Lagoa de Santo André (38.05N-008.47V), Setúbal, Portugal. 2515 km SSW 29 dager (0 år, 0 måned(er) og 29 dag(er)).

Myrsanger (Marsh Warbler, *Acrocephalus palustris*)

NOS HC52215 1K 14.08.2015 Tangen, Ergavatnet (58.44N-005.33Ø), Klepp, Rogaland.

[8,20] 31.08.2015 Reddingbootbad (53.15N-004.57Ø), Vlieland, The Netherlands. 610 km S 17 dager (0 år, 0 måned(er) og 17 dag(er)).

Rørsanger (European Reed-Warbler, *Acrocephalus scirpaceus*)

NOS 9E61303 1K 31.07.2011 Tangen, Ergavatnet, Klepp, Rogaland.

[8,20] 07.08.2015 Samme sted. 1468 dager (4 år, 0 måned(er) og 7 dag(er)).

NOS HD93487 1K 11.08.2012 Borrevannet (59.23N-010.26Ø), Horten, Vestfold.

[8,20] 06.08.2015 Oorderen (51.17N-004.21Ø), Antwerpen, Belgium. 978 km SSW 1090 dager (2 år, 11 måned(er) og 25 dag(er)).

Møller (Lesser Whitethroat, *Sylvia curruca*)

NOS EC44050 2K+ 14.05.2011 Akerøya, Hvaler, Østfold.

[8,20] 18.05.2015 Samme sted. 1465 dager (4 år, 0 måned(er) og 4 dag(er)).

NOS 9H94873 2K+ 01.09.2012 Sør-Hydalen (60.58N-008.33Ø), Hemsedal, Buskerud.

[8,20] 16.05.2015 Store Færder (59.04N-010.31Ø), Tjøme, Vestfold, Norway. 238 km SSE 987 dager (2 år, 8 måned(er) og 13 dag(er)).

Tornsanger

(Common Whitethroat, *Sylvia communis*)

NOS 4E17515 2K+ 24.05.2010 Akerøya, Hvaler, Østfold.

[8,20] 14.05.2015 Samme sted. 1816 dager (4 år, 11 måned(er) og 20 dag(er)).

NOS EF09686 1K 25.07.2013 Barstadvik (62.22N-006.12Ø), Ørsta, Møre og Romsdal.

[8,20] 10.05.2015 Lista fyr (58.06N - 006.34Ø), Farsund, Vest-Agder, Norway. 474 km S 654 dager (1 år, 9 måned(er) og 15 dag(er)).

Hagesanger (Garden Warbler, *Sylvia borin*)

NOS ED38312 1K 02.07.2011 Baugsåsen, Feste, Rygge, Østfold.

[8,20] 12.08.2015 Samme sted. 1502 dager (4 år, 1 måned(er) og 10 dag(er)).

NOS EH47527 1K+ 06.09.2015 Jomfruland o-runden (58.52N-009.36Ø), Kragerø, Telemark.

[1,44] 26.09.2015 Mühlheim a.M.-Bleichstr. 30 (50.07N-008.49Ø), Darmstadt, Germany. 974 km S 20 dager (0 år, 0 måned(er) og 20 dag(er)).

Munk (Blackcap, *Sylvia atricapilla*)

NOS 6E17975 2K hann 15.05.2009 Kråkedalen (58.05N - 006.42Ø), Farsund, Vest-Agder.

[2,61] 09.05.2015 Ordaal House, Baltasound, Unst (60.45N-000.51V), Shetland, Great Britain. 519 km NW 2185 dager (5 år, 11 måned(er) og 23 dag(er)).

Sivsanger 2K+ Revtangen OS 5.5.2015. Det ble ringmerket 1 088 sivsangere i Norge i 2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

IAB LT34421 1K hunn 24.10.2013 T.Re del Fico, Formia (41.15N-013.40Ø), Frosinone & Latina, Italy.

[2,44] 16.05.2015 Jernbanegata (59.44N-010.12Ø), Drammen, Buskerud, Norway. 2068 km N 569 dager (1 år, 6 måned(er) og 21 dag(er)).

Gransanger (Common Chiffchaff, *Phylloscopus collybita*)

NOS AK0341 1K+ 24.09.2011 Titran, Frøya, Sør-Trøndelag.

[8,20] 23.09.2015 Samme sted. 1460 dager (3 år, 11 måned(er) og 30 dag(er)).

NOSAS8215 1K+ 14.09.2013 Syltørene (62.58N-008.39Ø), Surnadal, Møre og Romsdal.

[8,20] 24.04.2015 Falsterbo, Fyren (55.23N-012.49Ø), Skåne, Sweden. 875 km SSE 587 dager (1 år, 7 måned(er) og 9 dag(er)).

Løvsanger (Willow Warbler, *Phylloscopus trochilus*)

NOS 6H76329 2K+ 20.08.2010 Utsikten, Andslia (69.04N-018.30Ø), Målselv, Troms.

[8,20] 12.05.2015 Jurmo BO, Korppoo (59.50N-021.37Ø), Turku-Pori (Åbo-Bjorneborg), Finland. 1035 km SSE 1726 dager (4 år, 8 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS HC20137 1K 29.08.2015 Presterødkilen naturreservat (59.16N-010.26Ø), Tønsberg, Vestfold.

[8,20] 10.09.2015 Sint Amands (51.03N-004.13Ø), Antwerpen, Belgium. 993 km SSW 12 dager (0 år, 0 måned(er) og 12 dag(er)).

Fuglekonge (Goldcrest, *Regulus regulus*)

NOS LD8554 1K+ hunn 22.10.2012 Log, Åna-Sira (58.17N-006.26Ø), Sokndal, Rogaland.

[2,44] 30.11.2015 Nordbergsvingen (59.15N-011.08Ø), Sarpsborg, Østfold, Norway. 291 km ENE 1134 dager (3 år, 1 måned(er) og 8 dag(er)).

NOS LM3779 1K hann 03.10.2015 Akerøya (59.02N - 010.53Ø), Hvaler, Østfold.

[8,20] 18.10.2015 Walberswick (52.18N-001.38Ø), Suffolk, Great Britain. 945 km SW 15 dager (0 år, 0 måned(er) og 15 dag(er)).

Gråfluesnapper (Spotted Flycatcher, *Muscicapa striata*)

NOS 4H89792 2K+ 06.07.2011 Rotneodden, Lyngdal, Vest-Agder.

[8,20] 02.07.2015 Samme sted. 1457 dager (3 år, 11 måned(er) og 26 dag(er)).

Svarthvit fluesnapper (Pied Flycatcher, *Ficedula hypoleuca*)

NOS 7H68397 2K hann 26.06.2010 Finset, Hemsedal, Buskerud.

[8,20] 27.06.2015 Samme sted. 1827 dager (5 år, 0 måned(er) og 1dag(er)).

NOS 9H79538 Pull. 19.06.2010 Flenåsen (61.23N-012.15Ø), Trysil, Hedmark.

[8,20] 19.04.2015 Isla Grosa, San Javier (37.43N-000.42V), Murcia, Spain. 2780 km SSW 1765 dager (4 år, 10 måned(er) og 0 dag(er)).

Skjeggmeis

(Bearded Reedling, *Panurus biarmicus*)

NOS H478197 1K hunn 15.10.2013 Øra (59.10N-010.58Ø), Fredrikstad, Østfold.

[8,20] 28.10.2015 Borrevannet (59.23N-010.26Ø), Horten, Vestfold, Norway. 39 km NW 743 dager (2 år, 0 måned(er) og 12 dag(er)).

SVS 1ET62837 1K 05.07.2015 Uknö, Lofta (57.55N-016.33Ø), Kalmar, Sweden.

[8,20] 20.10.2015 Presterødkilen naturreservat (59.16N-010.26Ø), Tønsberg, Vestfold, Norway. 385 km WNW 107 dager (0 år, 3 måned(er) og 15 dag(er)).

Stjertmeis (Long-tailed Tit, *Aegithalos caudatus*)

NOS AT5250 1K 22.08.2009. Hovden, Hareid, Møre og Romsdal.

[8,20] 10.10.2015 Grimstadvatnet, Hareid. 2 km. 2240 dager (6 år, 1 måned(er) og 18 dag(er)). Ny norsk aldersrekord.

Løvmeis (Marsh Tit, *Poecile palustris*)

NOS 9H89257 2K+ 30.03.2010 Fanafjellsvegen, Bergen, Hordaland.

[8,20] 24.01.2015 Samme sted. 1761 dager (4 år, 9 måned(er) og 25 dag(er)).

Granmeis (Willow Tit, *Poecile montanus*)

NOS 6H98523 1K 12.09.2009 Blixøya, Våler, Østfold.

[8,20] 25.01.2015 Samme sted. 1961 dager (5 år, 4 måned(er) og 13 dag(er)).

Svartmeis (Coal Tit, *Pariparus ater*)

NOS HC50723 Pull. Ukjent 18.05.2014 Rogaland Arboret (58.48N-005.49Ø), Sandnes, Rogaland.

[7,46] 18.05.2015 Hauglia (58.05N-006.46Ø), Farsund, Vest-Agder, Norway. 97 km SE 365 dager (1 år, 0 måned(er) og 0 dag(er)).

Blåmeis (Blue Tit, *Cyanistes caeruleus*)

NOS 7E69143 1K+ 04.08.2007 Starene, Stange, Hedmark.

[8,20] 10.02.2015 Samme sted. 2747 dager (7 år, 6 måned(er) og 6 dag(er)).

NOS HE43915 1K 01.08.2014 Bø, Byglandsfjord (58.41N-007.46Ø), Bygland, Aust-Agder.

[8,20] 11.03.2015 Klitmøller, Thisted (57.02N-008.30Ø), Nordjylland, Denmark. 189 km SSE 222 dager (0 år, 7 måned(er) og 10 dag(er)).

Kjøttmeis (Great Tit, *Parus major*)

NOS 8E46082 1K hann 14.09.2008 Håland, Tysvær, Rogaland.

[8,20] 09.11.2015 Samme sted. 2612 dager (7 år, 1 måned(er) og 26 dag(er)).

SVS 2KS43315 1K hann 25.10.2012 Kyrke Norum, Stenungsund (58.03N-011.52Ø), Västra Götaland, Sweden.

[3,46] 12.07.2015 Gråberget (61.01N-011.56Ø), Elverum, Hedmark, Norway. 329 km N 990 dager (2 år, 8 måned(er) og 17 dag(er)).

Spettmeis (Eurasian Nuthatch, *Sitta europaea*)

NOO DB68757 1K+ hunn 01.11.2010 Nordstrand, Oslo, Akershus & Oslo.

[8,20] 15.01.2015 Samme sted. 1536 dager (4 år, 2 måned(er) og 14 dag(er)).

NOS 8631734 2K+ hann 05.03.2012 Frydenhaug (59.40N - 010.46Ø), Ås, Akershus & Oslo.

[8,20] 31.10.2015 Skogholt (59.53N- 011.06Ø), Rælingen, Akershus & Oslo, Norway. 31 km NE 1335 dager (3 år, 7 måned(er) og 25 dag(er)).

Trekryper (Eurasian Treecreeper, *Certhia familiaris*)

NOS AM3043 1K+ 17.09.2012 Tombskogen, Råde, Østfold.

Det ble ringmerket kun 295 stjertmeis i Norge i 2015, noe som er et svært lavt antall. Det ble ringmerket lave antall av meiser i 2015, noe som i stor grad gjenspeiler en svak hekkesesong. Foto: Jan Erik Røer.

[8,20] 30.04.2015 Samme sted. 955 dager (2 år, 7 måned(er) og 13 dag(er)).

005.38Ø), Hå, Rogaland, Norway. 24 km SSW 95 dager (0 år, 3 måned(er) og 3 dag(er)).

NOS LL9404 1K+ 14.10.2015 Jomfruland lok. 2 (58.52N-009.36Ø), Kragerø, Telemark.

Kråke (Hooded Crow, *Corvus cornix*)

NOS 4148364 4K+ 02.04.2008 Finset, Hemse-dal, Buskerud.

[8,20] 02.11.2015 Blixøyhytta (59.24N-010.48Ø), Våler, Østfold, Norway. 91 km NE 19 dager (0 år, 0 måned(er) og 19 dag(er)).

[8,20] 11.11.2015 Samme sted. 2779 dager (7 år, 7 måned(er) og 9 dag(er)).

Lavskrike (Siberian Jay, *Perisoreus infaustus*)

NOS DA14716 2K+ hann 07.11.2004 Tverrlifjellet, Gausdal, Oppland.

NOS 4257652 Pull. 07.06.2013 Kotsvollen (63.03N-010.37Ø), Midtre Gauldal, Sør-Trøndelag.

[8,81] Samme sted 12.11.2015. 4022 dager (11 år og 5 dager). Ny norsk aldersrekord.

[2,01] 08.04.2015 Grannes (58.55N-005.40Ø), Sola, Rogaland, Norway. 533 km SSW 302 dager (0 år, 9 måned(er) og 29 dag(er)).

Skjære (Eurasian Magpie, *Pica pica*)

NOS 6206330 1K 31.07.2009 Sandsgård, Ås, Akershus & Oslo.

Stær (European Starling, *Sturnus vulgaris*)

SFH A685489 Pull. 21.05.2007 Kangasala (61.22N-024.09Ø), Häme (Travastehus), Finland.

[2,44] 18.11.2015 Landåskollen, Ås. 1 km. 2301 dager (6 år, 3 måned(er), 19 dag(er)).

[2,76] 08.11.2015 Oseberg-feltet (60.28N-002.49Ø), North Sea. 1153 km W 3093 dager (8 år, 5 måned(er) og 18 dag(er)).

Kornkråke (Rook, *Corvus frugilegus*)

NOS 4224994 2K Ukjent 23.01.2015 Vatne (58.51N-005.47Ø), Sandnes, Rogaland.

NOS 7478124 Pull. 27.05.2010 Storhov (60.48N-011.37Ø), Elverum, Hedmark.

[8,20] 28.04.2015 Nærbøparken (58.39N-

[8,20] 14.10.2015 Tangen, Ergavatnet (58.44N

-005.33Ø), Klepp, Rogaland, Norway. 410 km WSW 1966 dager (5 år, 4 måned(er) og 20 dag(er)).

Gråspurv (House Sparrow, *Passer domesticus*)

NOS 5E88256 2K+ hann 22.03.2007 Grimstadvatnet, Hareid, Møre og Romsdal.

[2,61] 29.08.2015 Geilane, Hareid. 2 km. 3082 dager (8 år, 5 måned(er) og 7 dag(er)).

Pilfink (Tree Sparrow, *Passer montanus*)

NOS E401308 1K 18.09.2010 Fornebu, Bærum, Akershus & Oslo.

[8,20] 07.03.2015 Samme sted. 1631 dager (4 år, 5 måned(er) og 17 dag(er)).

NOS EE67919 2K+ 20.04.2015 Lista fyr (58.06N-006.34Ø), Farsund, Vest-Agder.

[8,20] 05.06.2015 Revtingen OS (58.45N-005.30Ø), Klepp, Rogaland, Norway. 95 km NW 46 dager (0 år, 1 måned(er) og 15 dag(er)).

Bokfink (Chaffinch, *Fringilla coelebs*)

GBT L026586 1K Ukjent Lundy Island (51.10N-004.40V), Devon, Great Britain.

[8,20] 06.04.2015 Bømyra (59.00N-005.34Ø), Randaberg, Rogaland, Norway. 1085 km NNE 2000 dager (5 år, 5 måned(er) og 23 dag(er)).

NOS 8E60361 1K hunn 29.09.2010 Utsira (59.19N-004.53Ø), Utsira, Rogaland.

[8,20] 31.03.2015 Vinkelsti, Klitmøller, Thisted (57.02N-008.30Ø), Nordjylland, Denmark. 330 km SE 1644 dager (4 år, 5 måned(er) og 30 dag(er)).

Bjørkefink (Brambling, *Fringilla montifringilla*)

BLB 12083318 2K+ hann 23.10.2010 Ternat (50.53N-004.10Ø), Vlaams Brabant, Belgium.

[8,20] 08.10.2015 Innbygda (61.19N-012.16Ø), Trysil, Hedmark, Norway. 1261 km NNE 1811 dager (4 år, 11 måned(er) og 15 dag(er)).

NOS EF81458 2K+ hann 28.04.2013 Lutufallet (61.03N-012.34Ø), Trysil, Hedmark.

[8,20] 21.11.2015 Gjerdet (62.27N - 006.22Ø), Ålesund, Møre og Romsdal, Norway. 357 km WNW 937 dager (2 år, 6 måned(er) og 24 dag(er)).

Grønnfink (European Greenfinch, *Carduelis chloris*)

NOS 8940195 2K hunn 24.03.2008 Bømyra, Randaberg, Rogaland.

[8,20] 15.03.2015 Samme sted. 2547 dager (6 år, 11 måned(er) og 19 dag(er)).

NOS EH71356 2K+ hann 29.06.2014 Bømyra (59.00N-005.34Ø), Randaberg, Rogaland.

[8,20] 04. og 09.03.2015 Helgoland (54.10N-007.55Ø), Helgoland, Germany. 557 km SSE 248 dager (0 år, 8 måned(er) og 5 dag(er))

Stillits (European Goldfinch, *Carduelis carduelis*)

NOS EC15636 2K+ hunn 13.07.2010 Torderød, Moss, Østfold.

[8,20] 10.05.2015 Samme sted. 1762 dager (4 år, 9 måned(er) og 27 dag(er))

Grønnsisik (Eurasian Siskin, *Carduelis spinus*)

FRP 6255870 2K hann 22.02.2010 La Griotte, Charmes-sur-l'Herbasse (49.10N-005.02Ø), Drôme, France.

[8,20] 17.05.2015 Sofiemyr (58.48N-010.49Ø), Oppegård, Akershus & Oslo, Norway. 1673 km N 1910 dager (5 år, 2 måned(er) og 25 dag(er)).

NOS 2H93654 2K+ hann 01.05.2002 Torderød (59.26N-010.38Ø), Moss, Østfold.

[1,19] 13.08.2015 Desconocido (37.18N-006.15V), Cádiz, Spain. 2739 km SW 4852 dager (13 år, 3 måned(er) og 14 dag(er)). Dato for gjenfunnet er ukjent.

Bergirisk (Twite, *Carduelis flavirostris*)

NOS 9H39148 1K 17.08.2012 Barstadvik (62.22N-006.12Ø), Ørsta, Møre og Romsdal.

[8,20] 09.02.2015 Hermanice (49.52N-018.20Ø), Ostrava, Czech Republic. 1574 km SSE 906 dager (2 år, 5 måned(er) og 23 dag(er)).

Gråsisik (Common/Lesser Redpoll, *Carduelis flammea (flammea/cabaret)*)

NOS HC19210 1K+ 20.09.2013 Blikshavn (59.12N-005.18Ø), Karmøy, Rogaland.

[8,20] 19.10.2015 Takene, Hammarön (59.15N-013.30Ø), Värmland, Sweden. 466 km E 759 dager (2 år, 0 måned(er) og 28 dag(er)).

SFH 645342H 1K hann 05.11.2014 Tuulos, Kanta-Häme (61.10N-024.47Ø), Häme (Travaste-

Ikke i gjenfunnsrapporten: Det ble gjort 24 kontroller av stillits i 2015, alle på samme lokalitet der de ble ringmerket. Den eldste var 4 år og 9 måneder gammel, og manglet kun et par måneder på norgesrekorden. Arten er i økning på Vestlandet, og litt målbevisst satsing med bruk av lyd har økt ringmerkingstallene betraktelig på Revtangen OS. Foto: Alf Tore Mjøs.

hus), Finland.

[8,20] 22.07.2015 Hovden (62.21N - 005.58Ø), Hareid, Møre og Romsdal, Norway. 995 km WNW 259 dager (0 år, 8 måned(er) og 17 dag(er)).

Gråsisik (Common Redpoll, *Carduelis flammea flammea*)

NOS 9H07114 3K+ hann 28.05.2012 Hjer-kinn, Dovre, Oppland.

[8,20] 17.07.2015 Samme sted 1145 dager (3 år, 1 måned(er) og 19 dag(er)).

SVS CU18572 1K Ukjent 10.09.2013 T-Vägen, Degernäs (63.47N-020.15Ø), Västerbotten, Sweden.

[8,20] 26.12.2015 Blåstein (59.07N - 010.15Ø), Sandefjord, Vestfold, Norway. 741 km SW 837 dager (2 år, 3 måned(er) og 14 dag(er)).

Brunsisik (Lesser Redpoll, *Carduelis flammea cabaret*)

NOS HC35643 1K+ 06.08.2012 Smukkevat-net, Time, Rogaland.

[8,20] 04.10.2015 Samme sted. 1154 dager (3 år, 1 måned(er) og 28 dag(er)).

BLB 14004001 2K+ hann 25.11.2014 Begijnendijk (51.01N-004.46Ø), Vlaams Brabant, Belgium.

[8,20] 20.04.2015 Akerøya (59.02N - 010.53Ø), Hvaler, Østfold, Norway. 972 km NNE 146 dager (0 år, 4 måned(er) og 23 dag(er)).

Polarsisik (Arctic Redpoll, *Carduelis hornemanni exilipes*)

NOS HF56736 1K 02.09.2014 Nesseby Ringing Station (70.08N-028.51Ø), Nesseby, Finnmark.

[7,28] 22.03.2015 Ryssbält, Kalix (65.46N-023.00Ø), Norrbotten, Sweden. 543 km SSW 201 dager (0 år, 6 måned(er) og 20 dag(er)).

Dompap (Eurasian Bullfinch, *Pyrrhula pyrrhula*)

NOS 8L44600 1K+ hann Fjell Solås, Våler, Østfold.

[8,20] 22.03.2015 Samme sted. 1178 dager (3 år, 2 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS 8M75696 2K+ hann 12.03.2013 Røn-vikjordene (67.17N-014.27Ø), Bodø, Nord-land.

[2,01] 22.04.2015 Skröven, Gällivare (66.46N-021.53Ø), Norrbotten, Sweden. 327 km E 771 dager (2 år, 1 måned(er) og 12 dag(er)).

Kjernebiter (*Hawfinch*, *Coccothraustes coccothraustes*)

NOS EA07047 2K+ hann 07.03.2009 Furtoppen (58.02N-007.27Ø), Mandal, Vest-Agder.

[8,20] 16.01.2015 Nissakäll, Örkelljunga (56.18N-013.13Ø), Skåne, Sweden. 397 km ESE 2141 dager (5 år, 10 måned(er) og 8 dag(er)).

GBT NW66314 2K+ hann 22.03.2014 Bont Newydd, Dolgellau (52.46N-003.49V), Gwynedd, Great Britain.

[8,20] 13.04.2015 Batteriveien nord (58.05N-007.04Ø), Lyngdal, Vest-Agder, Norway. 904 km NE 387 dager (1 år, 0 måned(er) og 22 dag(er)).

Snøspurv (*Snow Bunting*, *Plectrophenax nivalis*)
NOS 5E88701 1K 26.07.2011 Longyearbyen, Svalbard.

[8,20] 02.06.2015 Samme sted. 1407 dager (3år, 10 måned(er) og 7 dag(er)).

Gulspurv (*Yellowhammer*, *Emberiza citrinella*)
NOS 8980973 2K+ hann 18.03.2008 Blixøya, Våler, Østfold.

[8,20] 05.02.2015 Samme sted. 2515 dager (6 år, 10 måned(er) og 18 dag(er)).

NOS 8M28657 1K hann 16.10.2010 Miletjern (59.44N-010.02Ø), Nedre Eiker, Buskerud.

[2,01] 28.02.2015 Johanstorp, Hökhult, Älmhult (56.34N-014.07Ø), Kronoberg, Sweden. 426 km SE 1596 dager (4 år, 4 måned(er) og 13 dag(er)).

Sivspurv (*Reed Bunting*, *Emberiza schoeniclus*)
NOS ED58269 2K hann 05.05.2011 Store Færder (59.04N-010.31Ø), Tjøme, Vestfold.

[8,20] 25.10.2015 Reddingsweg, Schiermonnikoog (53.29N-006.10Ø), Friesland, The Netherlands. 675 km SSW 1634 dager (4 år, 5 måned(er) og 22 dag(er)).

NOS EJ45775 1K 20.08.2015 Nyrud Ringing Station, Pasvik naturreservat (69.08N-029.14Ø), Sør-Varanger, Finnmark.

[8,20] 13.12.2015 Les Iles, Chateaufort-sur-Isère

(44.59N-004.53Ø), Drôme, France. 3014 km SW 115 dager (0 år, 3 måned(er) og 24 dag(er)).

Svarthodespurv (*Black-headed Bunting*, *Emberiza melanocephala*)

NOS 8984946 2K+ hann Herberg (59.18N-004.53Ø), Utsira, Rogaland.

[8,20] 07.09.2015 Herdlevær (60.34N-004.49Ø), Øygarden, Hordaland, Norway. 140 km N 38 dager (0 år, 1 måned(er) og 7 dag(er)).

Anmodninger til ringmerkerne

Ringmerkingsdata som mangler i basen medfører et betydelig merarbeid for ringmerkings-sentralen. Selv om det ikke er et krav, så henstiller vi til ringmerkerne om å rapportere sine ringmerkingsdata «i rimelig tid» etter ringmerkingen er foretatt. Særlig viktig er dette for stasjoner og enkeltmerkere som merker mye fugl. Som en tommelfingerregel er en gang i måneden passe rapporteringsfrekvens.

Ringmerking av pullus er på en nedadgående trend. Data på kullstørrelse, leggetidspunkt etc. er svært viktige for å belyse trender som bl.a. skyldes klimaendringer. I tillegg er gjenfunn av fugler merket som pullus av større verdi enn gjenfunn av fugler med ukjent geografisk opphav. Har du tid og anledning til å søke opp noen reir, henge opp noen fuglekasser og merke de fuglene som tar dem i bruk, så er dette noe som bør prioriteres over hele landet. Klarer du i tillegg å angi ca. alder på ungene på merketidspunkt, så er det storveis!

Sentralen anbefaler også at ringmerkingsgruppene jobber aktivt med kompetanseheving hva angår kriterier for alders- og kjønnsbestemming, metoder for innsamling av biometri, myting etc. Bruken av «first-capture» data er økende, og innsamling av denne typen data gjør at forskningsverdien knyttet til ringmerkingsdata øker betydelig. Nye og viktige ressurser for ringmerkere finnes nå på internett, bl.a. den svenske «Digiguiden» som finnes på Ottenby Fågelstation sine nettsider. Sammen med «Svensson», Jenni & Winkler og flere nyere bøker som omhandler aldersbestemming danner denne et

Fargemerking i Norge

En myrsnipe er utstyrt med fargering ved Revtangen OS 16.8.2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

Bruk av fargeringer, først og fremst kodete ringer med inskripsjon for avlesing i felt, er et veldig viktig redskap for å innhente data om bevegelser, overlevelse, områdebruk etc. Alle nye fargemerkingssjekter skal godkjennes av ringmerkingssentralen, bl.a. fordi internasjonal koordinering av kodebruk er helt nødvendig.

Viktige europeiske internettressurser er bl.a. European Colour-ring Birding <http://www.cr-birding.org/> der alle fargemerkingssjekter skal være registrert.

For vadefugler er det Wader Study Groups «Colour Mark Register» som er riktig adresse, både for å registrere nye sjekter og for å finne ut hvor du

skal rapportere en fargemerket vade-fugl: <http://www.waderstudygroup.org/projects/colour-marking/>

I Norge har vi nettsiden <http://www.ringmerking.no/cr/> som administrerer et stort antall norske fargemerkingssjekter. Opprett en bruker og hjelp oss å registrere knoppsvaner, hvitkinngjess, traner, måker, sothøner, tjeld og en lang rekke andre arter!

Har du sett en fargemerket fugl du ikke finner ut av, så send rapport til ringmerkingssentralen på e-post: ringmerking@museumstavanger.no.

Gullbrynsangere Revtangen OS 27.9.2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

glimrende utgangspunkt for intern kursing. Man blir aldri utlært som ringmerker, alle har noe å lære av andre og «kalibrering» av kunnskaper og teknikker er viktig for å få en best mulig standardisering av arbeidsmetoder.

Avslutningsvis noen råd om digitalisering av data:

1. Dobbeltsjekk ringnummer når du legger inn ringserier i RingAccess. Noen ringnumre kan være små og vanskelig å lese. Det kommer stadig inn merkedata som er punchet på feil serienummer, og det er alvorlige feil som ikke alltid er lett å oppdage.

2. Les over merkedataene før du lagrer, og vær særlig nøye med å sjekke at alle rubrikkene har riktig kode etter du går fra å legge inn kontroller/gjenfunn til merkedata. I noen tilfeller endres default-innstillingene i programmet etter hvilken type data du legger inn. Vær særlig oppmerksom på dette etter du har digitalisert ringer som er ødelagt, fugler som er flyttet (manipulert) etc. Vær også oppmerksom når du bytter mellom å legge inn pullus og voksne fugler, særlig i tilfeller hvor adulte hunner av svarthvit fluesnapper og meiser ringmerkes sammen med pullus. Det

ender noen ganger med at alle pullus kommer inn digitalisert som hunner.

3. Har du gamle merkedata før 2006 som du ikke har digitalisert? Da er du mer enn velkommen til å hjelpe Ringmerkingssentralen ved å punche dine gamle merkinger. Vi jobber mot en målsetning om at alle ringmerkingsdata skal foreligge på digitalt format innen få år. Pr. i dag er alle merkedata punchet med unntak av nyere data (1970-tallet og deretter) av ringstørrelsene H og E.

Takksigelser

Takk til Vidar Bakken for utvikling av kart og viktige funksjoner i RingAccess knyttet til produksjon av denne rapporten. Takk også til Morten Helberg for tabellarisk fremstilling av funnmassen av fargemerkede måker, og Arild Breistøl for uttrekk av data. Oskar Bjørnstad takkes for vedlikehold og opplasting av nye prosjekter på nettsiden www.ringmerking.no, uten denne hadde det vært umulig å holde kontroll på de store datamengdene knyttet til fargemerking av fugler i Norge. Til slutt en stor takk til alle gruppelederne i landets ringmerkingssgrupper, og de over 500 ringmerkerne som har bidratt med data til denne rapporten.

Vandrefalk ringmerket på Revtangen, Klepp i Rogaland 11.3.2015. Det ble ringmerket 56 vandrefalker i Norge i 2015. Foto: Alf Tore Mjøs.

Det ble ringmerket 22 rugder i Norge i 2015. Arten trekker i sørvestlig retning om høsten, og spesielt Storbritannia og Irland har mange gjenfunn av norskmerkede rugder. Noen kan imidlertid dra så langt sør som til Spania for å overvintre. Foto: Alf Tore Mjøs.